

Załącznik nr 2  
do Uchwały Nr 2/2017  
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej  
z dnia 12 stycznia 2017 r.

**RAPORT Z WIZYTACJI**  
**(profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 7-8 grudnia 2018 r. na kierunku**

***logistyka***

**prowadzonym**

**na Wydziale Zarządzania**

**Politechniki Częstochowskiej**

**Warszawa, 2018**

## Spis treści

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu .....                                                   | 4  |
| 1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....                              | 4  |
| 1.2. Informacja o procesie oceny .....                                                            | 4  |
| 2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku .....                      | 5  |
| 3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej .....                                      | 6  |
| 4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....                                   | 7  |
| Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....             | 7  |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1.....                                     | 7  |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 9  |
| Dobre praktyki .....                                                                              | 10 |
| Zalecenia .....                                                                                   | 10 |
| Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia ..... | 10 |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....                                     | 10 |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 22 |
| Dobre praktyki .....                                                                              | 23 |
| Zalecenia .....                                                                                   | 23 |
| Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia .....               | 23 |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....                                     | 23 |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 31 |
| Dobre praktyki .....                                                                              | 32 |
| Zalecenia .....                                                                                   | 32 |
| Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia .....                                            | 32 |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....                                     | 32 |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 35 |
| Dobre praktyki .....                                                                              | 36 |
| Zalecenia .....                                                                                   | 36 |
| Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....           | 36 |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....                                     | 36 |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                       | 38 |
| Dobre praktyki .....                                                                              | 38 |
| Zalecenia .....                                                                                   | 38 |
| Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia .....                                       | 38 |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....                                     | 38 |

|                                                                                                                                             |                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                                                                 | 42                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                                                                        | 44                                      |
| Zalecenia .....                                                                                                                             | 44                                      |
| Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia .....                                                                     | 44                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....                                                                               | 44                                      |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                                                                 | 45                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                                                                        | 45                                      |
| Zalecenia .....                                                                                                                             | 45                                      |
| Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia .....                             | 46                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....                                                                               | 46                                      |
| Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....                                                                                 | 50                                      |
| Dobre praktyki .....                                                                                                                        | 50                                      |
| Zalecenia .....                                                                                                                             | 50                                      |
| 5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....                          | 51                                      |
| Załączniki: .....                                                                                                                           | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia                                                                                   | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego ..... | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych                                                                                | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych ....                                                                                     | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 4. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa                                                                | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena                                                                            | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |

## **1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu**

### **1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej**

Przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel, członek PKA  
członkowie:

1. dr hab. Wiesław Ciechomski – członek PKA
2. prof. dr hab. Jarosław Witkowski – ekspert PKA
3. prof. Bogusław Grużewski – ekspert PKA ds. umiędzynarodowienia
4. mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
5. Tomasz Tokarski – ekspert ds. studenckich

### **1.2. Informacja o procesie oceny**

Wizytacja na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej na kierunku *logistyka* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019, a dokonywanych po ocenie instytucjonalnej. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi. Ostatnia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku 2012 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Prezydium Nr 304/2012 z dnia 6 września 2012 r.), natomiast ocena instytucjonalna dokonana na Wydziale Zarządzania zakończyła się również wydaniem pozytywnej oceny kształcenia prowadzanego na tym Wydziale (Uchwała Prezydium Nr 208/2013 z dnia 25 kwietnia 2013 r.).

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny programowej obowiązującą w Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny oraz dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, przedstawicielami Kół Naukowych, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

## 2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

|                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Nazwa kierunku studiów</b>                                                                                                              | Logistyka                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                      |
| <b>Poziom kształcenia</b><br>(studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)                                            | Studia I stopnia licencjat, inżynierskie<br>Studia II stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                      |
| <b>Profil kształcenia</b>                                                                                                                  | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                      |
| <b>Forma studiów</b> (stacjonarne/niestacjonarne)                                                                                          | Stacjonarne / Niestacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                      |
| <b>Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek</b>                                                              | studia I stopnia licencjackie, studia II stopnia:<br>nauki społeczne (100%)<br><br>studia I stopnia inżynierskie: nauki społeczne (55%), nauki techniczne (45%)                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                      |
| <b>Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku</b>         | studia I stopnia licencjackie, studia II stopnia:<br>nauki ekonomiczne/ nauki o zarządzaniu (wiodące); ekonomia, finanse<br><br>studia I stopnia inżynierskie: nauki ekonomiczne/ nauki o zarządzaniu (wiodące), ekonomia, finanse, towaroznawstwo;<br>nauki techniczne/ informatyka, inżynieria materiałowa, transport                                                                |                                                                                                      |
| <b>Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia</b> | studia I stopnia licencjackie: 180 ECTS, 6 semestrów,<br>studia II stopnia: 120 ECTS, 4 semestry<br>studia I stopnia inżynierskie: 210 ECTS, 7 semestrów                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                      |
| <b>Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk</b>                                                                                   | studia I stopnia licencjackie: 4 tygodnie praktyk, 3 ECTS<br>studia I stopnia inżynierskie: 4 tygodnie praktyk 2 ECTS                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                      |
| <b>Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów</b>                                                                                  | studia I stopnia licencjackie: <i>Systemy logistyczne, Zarządzanie transportem, Inżynieria procesów logistycznych</i><br>studia II stopnia: <i>Zarządzanie łańcuchami dostaw, Zarządzanie logistyczne w handlu i dystrybucji, Zarządzanie informacją logistyczną,</i><br>studia I stopnia inżynierskie: <i>Zarządzanie i inżynieria transportu, Inżynieria systemów logistycznych,</i> |                                                                                                      |
| <b>Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów</b>                                                                                         | licencjat/magister/inżynier                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                      |
| <b>Liczba studentów kierunku</b>                                                                                                           | <b>Studia stacjonarne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Studia niestacjonarne</b>                                                                         |
|                                                                                                                                            | studia I i II stopnia: 233<br>studia I stopnia inżynierskie: 269                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | studia I i II stopnia: 87<br>studia I stopnia inżynierskie: 137                                      |
| <b>Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych</b>              | studia I stopnia licencjackie: 2010<br>studia II stopnia: 900<br>studia I stopnia inżynierskie: 2400                                                                                                                                                                                                                                                                                   | studia I stopnia licencjackie: 1200<br>studia II stopnia: 540<br>studia I stopnia inżynierskie: 1440 |

### 3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

| Kryterium                                                                                               | Ocena stopnia spełnienia kryterium <sup>1</sup><br>Wyróżniająca / W pełni /<br>Zadowalająca/ Częściowa /<br>Negatywna |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni                        | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia             | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia                           | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia                                                        | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia                      | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia                                                    | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia                                       | W pełni                                                                                                               |
| Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia | W pełni                                                                                                               |

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

| Kryterium                                                                                        | Ocena spełnienia kryterium <sup>1</sup><br>Wyróżniająca / W pełni /<br>Zadowalająca/ Częściowa |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uwaga:</b> należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny |                                                                                                |

<sup>1</sup> W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

#### 4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

##### Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

##### Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Strategia rozwoju Politechniki Częstochowskiej obejmuje siedem celów strategicznych: *Kształcenie, Badania naukowe, Zasoby ludzkie, Infrastruktura i jej wyposażenie, Finanse, Zarządzanie, Marketing*, dla których opracowano szczegółowy program działań.

Misja i strategia rozwoju Wydziału Zarządzania na lata 2016-2020 wpisuje się w misję i strategię Politechniki Częstochowskiej. Misją Wydziału Zarządzania jest stwierdzenie *Scientia nulla res praestantior* („Nie ma nic cenniejszego od wiedzy”). Strategia Wydziału realizowana jest dla obszarów, które wskazano w uczelnianej strategii, tj.: kształcenie, badania naukowe, zasoby ludzkie, infrastruktura i jej wyposażenie, finanse, zarządzanie, marketing. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest w pełni zgodna z misją i strategią.

Kierunek *Logistyka* jest przyporządkowany do dyscypliny wiodącej – nauki o zarządzaniu, w której kadra wydziału ma znaczący dorobek naukowy oraz posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w tej dyscyplinie. Prowadzenie kierunku *Logistyka* jest w pełni zgodne z planami rozwoju naukowego Wydziału.

Kierunek *Logistyka* należy do najpopularniejszych kierunków w uczelniach ekonomicznych w Polsce. Duże zapotrzebowanie na absolwentów kierunków poruszających się w obrębie nauk ekonomicznych wynika z trwałych tendencji budowy silnych kadr dla przedsiębiorstw, handlu i centrów logistycznych. Wydział Zarządzania kształci kadry znajdujące zatrudnienie w lokalnych i ogólnopolskich instytucjach, organizacjach i przedsiębiorstwach. Wydział realizuje program studiów, dostosowywany do zmieniających się wymogów rynku pracy.

Ofertę dydaktyczną Wydział Zarządzania dostosowuje do potrzeb rynku, zgłaszanych przez funkcjonującą przy nim Radę Doradczą Przedstawicieli Biznesu, zrzeszającą liderów biznesu głównie z województwa śląskiego. Podstawowym celem organizowanych dwa razy do roku spotkań z przedstawicielami biznesu jest opiniowanie nowych kierunków studiów oraz nowych specjalności oferowanych przez Wydział Zarządzania. Proces dostosowania specjalności do potrzeb rynku pracy zaowocował ich szerokim spektrum, i tak 3 specjalności realizowane na studiach I stopnia (lic.): Systemy logistyczne, Zarządzanie transportem, Inżynieria procesów logistycznych, 3 specjalności na studiach II stopnia: Zarządzanie łańcuchami dostaw, Zarządzanie logistyczne w handlu i dystrybucji, Zarządzanie informacją logistyczną, oraz 2 specjalności na studiach I stopnia inżynierskich: Zarządzanie i inżynieria transportu, Inżynieria systemów logistycznych.

Szerokie spektrum działalności biznesowej członków Rady pozwala na właściwą ocenę szans absolwentów kierunku *logistyka* na podjęcie pracy, zgodnie z aktualnymi wymaganiami rynku.

1.2.

Badania naukowe realizowane na Wydziale Zarządzania wspierają proces kształcenia na kierunku *logistyka*. Dorobek naukowy kadry prowadzącej kierunek dotyczy w szczególności następujących tematów: zarządzanie publiczne oraz prawne aspekty działalności gospodarczej,

technologie informacyjne w zarządzaniu organizacjami, finansowe i strategiczne uwarunkowania zarządzania przedsiębiorstwami, badania nad kluczowymi czynnikami procesów rozwoju lokalnego i regionalnego, monitoring ekonomiczny w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz strategię transformacji współczesnych przedsiębiorstw.

Do wyszczególnionych prac badawczych prowadzonych przez pracowników Wydziału Zarządzania bezpośrednio odnoszą się również efekty kształcenia na ocenianym kierunku.

W związku z przytoczonymi badaniami Wydział uzyskał w 2017 roku kategorię naukową **A** w procesie parametryzacji za lata 2013-2016. Wydział jest wydawcą dwóch czasopism na liście B MNiSW, których tematyka związana jest z problemami nauk o zarządzaniu: „Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie” (7 punktów) oraz „Polish Journal of Management Studies (PJMS)” (9 punktów), które to czasopismo „PJMS” jest indeksowane w bazie Scopus i Emerging Sources Citation Index (Web of Science);

Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. W latach 2012 - 2018 stopnień doktora uzyskało 22 pracowników, 12 pracowników stopnień doktora habilitowanego oraz 3 pracowników tytuł profesora.

### 1.3

Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku *Logistyka* dla studiów pierwszego stopnia zostały przyjęte Uchwałą nr 404/2011/2012 Senatu Politechniki Częstochowskiej z dnia 27 czerwca 2012 roku w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia dla kierunków studiów *logistyka* w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim (Załącznik nr 6 i 7), natomiast Uchwałą nr 119/2013/2014 z dnia 19 lutego 2014 roku w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia dla kierunków studiów *logistyka* w ramach inżynierskich studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Zarządzania.

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku (licencjackich i magisterskich) studiów zostały przyporządkowane do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych, dyscyplin: *nauki o zarządzaniu* jako dyscypliny podstawowej oraz *ekonomii i finansów*. Kształcenie na obydwu poziomach studiów realizowane jest w ramach profilu ogólnoakademickiego. Dla inżynierskich studiów I stopnia wskazano przyporządkowanie kierunku do dwóch obszarów: obszaru nauk społecznych, dziedzina nauki ekonomiczne z 4 dyscyplinami: nauki o zarządzaniu (wiodące), ekonomia, finanse, towaroznawstwo oraz obszaru nauk technicznych z dziedziną nauki techniczne i 3 dyscyplinami: informatyka, inżynieria materiałowa, transport. Udział treści i efektów z obszaru nauk społecznych określono na 55%, a obszaru nauk technicznych 45%. Treści z obszaru nauk technicznych zapewniają realizację efektów kształcenia dla inżynierskich studiów, co gwarantuje realizację w pełni kompetencji inżynierskich.

Efekty kształcenia na pierwszym stopniu studiów licencjackich obejmują 26 efektów w zakresie wiedzy, 28 efektów w zakresie umiejętności oraz 6 efektów w zakresie kompetencji społecznych, inżynierskich odpowiednio: 20 wiedzy, 28 umiejętności oraz 7 kompetencji społecznych. Dla studiów drugiego stopnia przyjęto 24 efektów w zakresie wiedzy, 24 efektów w zakresie umiejętności oraz 6 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Także w tym przypadku wskazano dla wszystkich efektów kierunkowych ich odniesienia do efektów kształcenia z obszaru nauk społecznych dla kwalifikacji odpowiednio pierwszego i drugiego stopnia.

W sylabusach przedmiotów określone zostały szczegółowe efekty kształcenia stanowiące rozwinięcia efektów kierunkowych. Efekty te zostały sformułowane w trzech zakresach: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. W każdym przypadku wskazane są powiązania

szczegółowych efektów kształcenia z kierunkowymi efektami kształcenia przyjętymi dla ocenianego kierunku studiów.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów pierwszego stopnia zakłada przygotowanie studentów do prowadzenia badań, a w odniesieniu do studiów drugiego stopnia udział w badaniach. W celu realizacji tych zadań wśród kierunkowych efektów kształcenia zostały przyjęte takie, które nastawione są na przekazywanie pogłębionej wiedzy oraz rozwijanie umiejętności wykorzystania narzędzi stanowiących warsztat badacza naukowego z obszaru zarządzania, niezbędnych do prowadzenia samodzielnych badań oraz interpretacji zależności występujących w naukach o zarządzaniu jako dyscyplinie naukowej. Są to m.in. efekty w zakresie umiejętności analizy zjawisk w obszarze zarządzania organizacjami, stosowania metod i technik gromadzenia i analizowania danych rynkowych, umożliwiających analizę struktur i relacji społeczno-gospodarczych oraz zjawisk i procesów rynkowych wpływających na osiąganie celów przez przedsiębiorstwa i inne instytucje, umiejętności stawiania prostych hipotez badawczych oraz ich weryfikacji, a także wykorzystania narzędzi statystycznych.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia określone zostały w sposób jasny i zrozumiały dla odbiorców zawartych w nich informacji, w szczególności dla studentów i pracodawców. Dla opisu efektów kształcenia posłużono się terminologią odpowiadającą dziedzinie nauk ekonomicznych i dyscyplinie finanse i nauk o zarządzaniu oraz dyscyplinom pokrewnym, których terminologie są wykorzystywane na ocenianym kierunku studiów, to jest ekonomii czy prawa.

Realizacja programu studiów stwarza realną możliwość osiągnięcia kierunkowych i szczegółowych efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. Przejrzysty sposób sformułowania efektów pozwala na ich skuteczną weryfikację za pomocą narzędzi stosowanych w ramach poszczególnych przedmiotów.

W programie kształcenia studiów pierwszego stopnia został sformułowany efekt kształcenia w zakresie umiejętności, który przewiduje nabycie przez absolwenta kierunku *logistyka* umiejętności językowych zgodnych z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego. Natomiast w programie kształcenia studiów drugiego stopnia ujęto odpowiednio efekt kształcenia, który przewiduje nabycie umiejętności językowych zgodnych z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+.

Efekty kształcenia dla obydwu form studiów, tj. stacjonarnych i niestacjonarnych, są takie same. Odnosi się to zarówno do studiów pierwszego jak i drugiego stopnia.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Kierunek studiów *Logistyka* został przyporządkowany do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych, efekty kształcenia odnoszą się do dziedziny nauk ekonomicznych i trzech dyscyplin: *nauki o zarządzaniu*, *ekonomii* i *finansów*. Takie osadzenie efektów kształcenia kierunku *Logistyka* (licencjackiej i magisterskiej), w trzech dyscyplinach nauk ekonomicznych jest właściwe ze względu na ścisłe powiązanie wykładanych treści i proponowane specjalności. Natomiast studia inżynierskie dodatkowo przypisane są do nauk ekonomicznych z dyscypliną *towaroznawstwo* oraz dziedziną nauk technicznych z dyscyplinami: *informatyka*, *inżynieria materiałowa* oraz *transport*.

Kierunek *Logistyka* odpowiada także wizji Wydziału, która zakłada silną jego pozycję na arenie krajowej oraz międzynarodowej, m.in. poprzez uwzględnianie w procesie kształcenia (programach studiów wszystkich poziomów) zmian w otoczeniu gospodarczym, najnowszych kierunków rozwoju i osiągnięć nauki, a także zapotrzebowania rynku pracy.

O sile naukowej kadry Wydziału Zarządzania świadczy posiadanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk

o zarządzaniu oraz kategoria A przyznana Wydziałowi. Duży udział studentów w badaniach świadczy o silnych powiązaniach procesu kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi.

Kierunkowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów są spójne z efektami kształcenia określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego dla obszaru nauk społecznych w odniesieniu do profilu ogólnoakademickiego, do którego został przyporządkowany kierunek. Liczba efektów kierunkowych jest wystarczająca, co pozwoliło na odpowiednie rozbudowanie ich treści. Dotyczy to obydwu poziomów kształcenia.

Szczegółowe efekty kształcenia zostały sformułowane dla wszystkich przedmiotów ujętych w programie kształcenia i są spójne z efektami kierunkowymi. Spójność ta została wskazana w sylabusach przedmiotów i macierzach powiązań efektów szczegółowych z kierunkowymi.

W zbiorze efektów kształcenia ocenianego kierunku studiów uwzględnione zostały efekty kierunkowe i przedmiotowe związane z pogłębioną wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do prowadzenia działalności badawczej w dyscyplinach nauki, do których został przyporządkowany kierunek. Realizacja tych efektów pozwala na przygotowanie studentów pierwszego stopnia do prowadzenia działalności badawczej, a na studiach drugiego stopnia do udziału w niej.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia sformułowane są w sposób przystępny, z zastosowaniem terminologii odpowiadającej dyscyplinom nauki, do których przyporządkowano kierunek studiów. Sposób ich sformułowania pozwala na stworzenie skutecznego systemu weryfikacji stopnia realizacji każdego z efektów.

Dla obydwu poziomów kształcenia sformułowano odpowiedni efekt kierunkowy i efekty przedmiotowe odnoszące się do języka obcego. Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów są takie same dla obydwu ich form – stacjonarnej i niestacjonarnej.

## **Dobre praktyki**

brak

## **Zalecenia**

brak

## **Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia**

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

## **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2**

2.1.

Oceniany kierunek logistyka to jeden z głównych kierunków prowadzonych przez Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Studiuje na nim około 350 studentów. Kierunek ten jest prowadzony na studiach I stopnia od 2007 roku, a na studiach II stopnia od 2012 roku. Atutem kształcenia jest bogata paleta oferowanych specjalności. Aktualnie studentom oferuje się 3 specjalności na studiach I stopnia logistyki

- Zarządzanie transportem;
- Systemy logistyczne;

- Inżynieria procesów logistycznych);
- 3 specjalności na studiach II stopnia
  - Zarządzanie łańcuchami dostaw;
  - Zarządzanie logistyczne w handlu i dystrybucji;
  - Zarządzanie informacją logistyczną;
- i 2 specjalności na studiach I stopnia logistyki inżynierskiej
  - Zarządzanie i inżynieria transportu;
  - Inżynieria systemów logistycznych.

Wykaz specjalności uruchomionych zawarto w poniższym zestawieniu.

| Wyszczególnienie                               | Liczba grup dziekańskich<br>na ostatnim roku studiów |                       |
|------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-----------------------|
|                                                | Studia stacjonarne                                   | Studia niestacjonarne |
| <b>Studia I stopnia</b>                        |                                                      |                       |
| Zarządzanie transportem                        | 1                                                    |                       |
|                                                |                                                      |                       |
| <b>Studia II stopnia</b>                       |                                                      |                       |
| Zarządzanie łańcuchem dostaw                   | 1                                                    | 1                     |
| Zarządzanie logistyczne w handlu i dystrybucji | 1                                                    | 1                     |
|                                                |                                                      |                       |
| <b>Studia inżynierskie I stopnia</b>           |                                                      |                       |
| Zarządzanie i inżynieria transportu            | 3                                                    | 1                     |
| Inżynieria systemów logistycznych              |                                                      | 1                     |

Na studiach licencjackich i magisterskich zadeklarowane efekty kształcenia zostały prawie w całości przypisane do dyscypliny nauk o zarządzaniu. Z punktu widzenia doboru metod i treści w programie kształcenia jest to rozwiązanie właściwe. Takie przypisanie kierunku jest prawidłowe, wymaga jednak dysponowania dużym potencjałem kadrowym w tej dyscyplinie naukowej. Wydział Zarządzania PCz spełnia ten wymóg należycie. Z kolei sposób przypisania zaplanowanych do realizacji efektów kształcenia na studiach inżynierskich jest odmienne.

Oferta kształcenia na kierunku logistyka przewiduje studia na I stopniu – licencjackie i inżynierskie oraz na II stopniu zarówno w trybie stacjonarnym jak i niestacjonarnym. Studenci dokonują wyboru specjalności na drugim roku na studiach I stopnia.

Program trzyletnich studiów licencjackich, podczas których student zdobywa 180 punktów ECTS, opiera się na modułach zajęć. Większość przedmiotów podstawowych i kierunkowych jest realizowana w semestrach I, II i III. Program studiów obejmuje obowiązkowy dla wszystkich studentów moduł przedmiotów podstawowych. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych realizowane są te same moduły przedmiotów. W programie studiów zachowano właściwe następstwo poszczególnych modułów zajęć. Przedmioty specjalnościowe realizowane są w semestrze V i VI. Przyjęte w planie studiów wymiary godzin

dla poszczególnych przedmiotów oraz modułów pozwalają na realizację założonych celów kształcenia. Sekwencja zajęć jest prawidłowa.

Zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym w celu uzyskania dyplomu ukończenia studiów I stopnia student musi zdobyć co najmniej 180 punktów ECTS, na studiach II stopnia co najmniej 120 punktów ECTS, a na studiach inżynierskich co najmniej 210 punktów ECTS. Program kształcenia obowiązujący na kierunku logistyka jest zgodny z postanowieniami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów. Wycenę poszczególnych modułów zajęć w punktach ECTS zawarto w poniższej tabeli.

| Wyszczególnienie                                                                                        | I stopień<br>stacjonarne | I stopień<br>niestacjonarne | II stopień<br>stacjonarne | II stopień<br>niestacjonarne | I stopień<br>inżynierski<br><br>studia<br>stacjonarne | I stopień<br>inżynierski<br><br>studia<br>niestacjonarne |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-----------------------------|---------------------------|------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Ogólna liczba punktów ECTS                                                                              | 180                      | 180                         | 120                       | 120                          | 210                                                   | 210                                                      |
| Moduł treści podstawowych                                                                               | 57                       | 66                          | 6                         | 12                           | 55                                                    | 64                                                       |
| Moduł treści kierunkowych                                                                               | 38                       | 46                          | 33                        | 36                           | 38                                                    | 48                                                       |
| Moduł treści dodatkowych                                                                                | 20                       | 7                           |                           |                              | 13                                                    | 13                                                       |
| Moduł zajęć do wyboru                                                                                   | 15                       | 9                           | 30                        | 31                           | 16                                                    | 6                                                        |
| Moduł zajęć specjalnościowych do wyboru                                                                 | 11                       | 16                          | 24                        | 14                           | 20                                                    | 31                                                       |
| Moduł zajęć pozostałych                                                                                 | 21                       | 7                           |                           |                              |                                                       |                                                          |
| Projekt inżynierski I i II                                                                              |                          |                             |                           |                              | 6                                                     |                                                          |
| Moduł inne wymagania, tj. seminaria, proseminaria, przygotowanie do pracy dyplomowej, praktyki zawodowe | 18                       | 18                          | 27                        | 27                           | 42                                                    | 25                                                       |

Jeśli chodzi o moduły zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, to bezpośredni kontakt realizowany jest na wykładach, ćwiczeniach, projektach, laboratoriach, seminariach, egzaminach, konsultacjach i wynosi:

- I stopień studia stacjonarne – 2493 godziny, co stanowi 55% wszystkich godzin;
- studia I stopień niestacjonarne – 1644 godziny, co stanowi 36% wszystkich godzin;
- II stopień studia stacjonarne – 1504 godziny, co stanowi 50% wszystkich godzin;
- II stopień studia niestacjonarne – 995 godzin, co stanowi 33% wszystkich godzin;
- I stopień ścieżka inżynierska stacjonarna – 2942 godziny, co stanowi 56% wszystkich godzin;
- I stopień ścieżka inżynierska niestacjonarna – 1929 godzin, co stanowi 37% wszystkich godzin;

Moduły zajęć związanych z badaniami naukowymi wynoszą:

- I stopień studia stacjonarne – 90 ECTS, co stanowi 50% ogólnej liczby punktów ECTS;
- studia I stopień niestacjonarne – 88 ECTS, co stanowi 49% ogólnej liczby punktów ECTS;
- II stopień studia stacjonarne – 61 ECTS, co stanowi 51% ogólnej liczby punktów ECTS;

- II stopień studia niestacjonarne – 64 ECTS, co stanowi 53% ogólnej liczby punktów ECTS;
- I stopień ścieżka inżynierska stacjonarna – 106 ECTS, co stanowi 53% ogólnej liczby punktów ECTS;
- I stopień ścieżka inżynierska niestacjonarna – 106 ECTS, co stanowi 53% ogólnej liczby punktów ECTS.

Program kształcenia i zawarty w nim opis efektów kształcenia, określony przez zespół pracowników odpowiedzialnych za kierunek logistyka, został zaakceptowany przez Radę Wydziału Zarządzania oraz Senat Politechniki Częstochowskiej i jest zgodny z poprzednio obowiązującymi Krajowymi Ramami Kwalifikacji (K RK). Od nowego roku akademickiego (tj. 2019/2020) dla kierunku logistyka (na poziomie licencjackim i inżynierskim) będzie obowiązywał program kształcenia zgodny z Polską Ramą Kwalifikacji (PRK). Z perspektywy studentów wizytowanego kierunku realizowany program kształcenia jest odpowiedni i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Treści programowe na wizytowanym kierunku zostały podzielone na: przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe, przedmioty dodatkowe, przedmioty humanistyczne do wyboru, przedmioty do wyboru, przedmioty wymienne specjalnościowe oraz przedmioty pozostałe. Dodatkowo studenci uczęszczają na: seminarium dyplomowe, 4-tygodniowe praktyki zawodowe oraz przygotowują się do egzaminu dyplomowego i pisanie pracy dyplomowej. W opinii studentów treści kształcenia są ściśle związane z prowadzonym kierunkiem studiów oraz dobrane tak, aby umożliwić realizację założonych efektów kształcenia i sprostać oczekiwaniom rynku pracy.

Warto podkreślić szerokie spektrum wykorzystywanych przez nauczycieli akademickich metod kształcenia oraz ich dostosowanie do specyfiki przedmiotów, form zajęć i realizowanych treści programowych. Najczęściej stosowane metody i techniki kształcenia to metody problemowe, aktywizujące, eksponujące i praktyczne, wśród których można wymienić następujące: wykład połączony z prezentacją multimedialną, dyskusja moderowana, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia laboratoryjne, metoda projektowa, testy, quizy, krzyżówki, analiza studiów przypadków (case study), obserwacja, burza mózgów, praca w małych grupach, symulacje zespołowe, metody programowe z użyciem komputera, oraz konsultacje indywidualne w zakresie omawianych zagadnień. Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, iż stosowane metody kształcenia urozmaicają prowadzone zajęcia, umożliwiają wszystkim studentom (w tym także niepełnosprawnym) czynny w nich udział, aktywizują ich do samodzielnej pracy i pobudzają ich kreatywność, umożliwiają samodzielne rozwiązywanie problemów, angażują ich w proces zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Niezbędne informacje o wszystkich przedmiotach znajdują się w kartach przedmiotów, które zawierają cel przedmiotu, wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, efekty kształcenia, treści programowe, narzędzia dydaktyczne, sposoby oceny, obciążenie pracą studenta, literaturę podstawową i uzupełniającą, macierz realizacji efektów kształcenia oraz formy oceny. Nauczyciele akademicki prezentują ich treść podczas pierwszych zajęć. Studenci mają dostęp na platformie internetowej do programów kształcenia i sylabusów przedmiotów. Strona internetowa została ostatnio zmodyfikowana i jest wysoko oceniana przez użytkowników.

Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię na temat realizowanych zajęć w odniesieniu do osiągania efektów kształcenia. Szczególnie mocno ocenili zajęcia z następujących przedmiotów: Centra logistyczne, Infrastruktura transportu, Opakowania i systemy identyfikacji towaru oraz Systemy transportu i magazynowania.

Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono protokoły ocen z przedmiotów przewidzianych programem studiów. Generalnie struktura ocen jest prawidłowa. Przykładowa struktura ocen zaliczeniowych z przedmiotu „Projektowanie procesów” (logistyka, stacjonarne studia inżynierskie I stopnia 2017/2018, I termin) uzyskanych przez 89 studentów była następująca: bdb 38%; db+ 0%; db 16%;dst+1%; dst 33%; ndst 12%. Zdarzają się jednak przedmioty, w przypadku których zaobserwowano zawyżanie ocen. Dotyczy to np. sytuacji, gdy studenci uzyskali ponad 90% ocen bardzo dobrych: „Infrastruktura logistyczna” –grupa nr 1, czy „Projekt inżynierski II” – grupa nr 1. Generalnie na protokołach widnieje niewiele ocen niedostatecznych, choć zdarzają się wyjątki, np. ze „Statystyki”, gdzie w pierwszym terminie 44 studentów na 88 nie zdało egzaminu. Dobrą praktyką jest załączanie do każdego protokołu procentowej struktury ocen uzyskanych przez studentów danej grupy.

Organizacja procesu kształcenia jest prawidłowa. Liczebność grup studenckich jest generalnie odpowiednio skorelowana z formami zajęć dydaktycznych i umożliwia realizację przewidzianych efektów kształcenia. Zajęcia odbywają się zgodnie z harmonogramem organizacji roku akademickiego. Na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się w godzinach 8.15-18.15 z zachowaniem półgodzinnej przerwy w porze obiadowej. Zajęcia są tak planowane, aby studenci nie mieli zbędnych okienek ani bloków zajęciowych dłuższych niż trzygodzinne z jednym wykładowcą. Liczba zjazdów jest adekwatna do potrzeb dydaktycznych i wynosi od 9 do 11 w zależności od semestru studiów. Jak już wspomniano są to generalnie maksymalnie trzygodzinne bloki zajęć, ale zdarzają się też bloki sześciogodzinne, co nie jest rozwiązaniem właściwym z uwagi na niewielką percepcję przekazywanych treści. Trzeba przy tym nadmienić, że na studiach stacjonarnych taka niekorzystna sytuacja nie występuje – studenci mają maksymalnie 4 godziny zajęć z tym samym wykładowcą.

Plany studiów II stopnia nie zawierają nadmiernej liczby okienek ani zbyt długich bloków godzinowych prowadzonych przez jednego nauczyciela akademickiego. Na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się w godzinach 8.15-18.15 z zachowaniem półgodzinnej przerwy w porze obiadowej. Zajęcia są tak planowane, aby studenci nie mieli zbędnych okienek ani bloków zajęciowych dłuższych niż trzygodzinne z jednym wykładowcą. Liczba zjazdów jest adekwatna do potrzeb dydaktycznych i wynosi 8-10 w zależności od semestru studiów. Jak już wspomniano są to generalnie maksymalnie trzygodzinne bloki zajęć, ale zdarzają się też bloki sześciogodzinne, co nie jest rozwiązaniem właściwym z uwagi na niewielką percepcję przekazywanych treści. Trzeba przy tym nadmienić, że na studiach stacjonarnych taka niekorzystna sytuacja nie występuje – studenci mają maksymalnie 4 godziny zajęć z tym samym wykładowcą.

Studenci wizytowanego kierunku wyrazili pozytywną opinię dotyczącą planu studiów, sekwencji realizacji poszczególnych przedmiotów w trakcie całego toku studiów oraz harmonogramu zajęć. Podkreślali, że zajęcia dydaktyczne są planowane z uwzględnieniem ich oczekiwań oraz z zachowaniem dogodnych warunków do nauki. Pozytywnie ocenili liczebność grup studenckich w kontekście prowadzonych zajęć dydaktycznych. Aczkolwiek w opinii Zespołu Oceniającego znacznej redukcji wymagają grupy seminaryjne, bowiem są zbyt duże.

Ważnym elementem kształcenia na wizytowanym kierunku jest odbycie przez studenta praktyki zawodowej. Praktyka przewidziana jest w programie studiów I stopnia (na studiach II stopnia praktyk nie ma) i jest realizowana w wymiarze 120 godzin (4 tygodni). W przypadku studiów licencjackich odbywa się na IV semestrze, natomiast w przypadku studiów inżynierskich na VI semestrze. Mimo, że w przeważającej części studenci samodzielnie pozyskują przedsiębiorstwa, w których odbywają praktyki, rośnie liczba osób, które korzystają z uczelnianej bazy praktykodawców znajdującej się w elektronicznym Banku Praktyk funkcjonującym na Wydziale.

Po zakończeniu praktyki student ma obowiązek sporządzić sprawozdanie, które podpisuje zakładowy opiekun praktyk i w ten sposób potwierdza jej odbycie. Następnie student

jest zobowiązany dostarczyć wypełnione i podpisane przez zakładowego opiekuna praktyk sprawozdanie do kierunkowego opiekuna praktyk w celu zaliczenia praktyki. Praktyka zostaje zaliczona, jeśli są spełnione jednocześnie następujące warunki: student odbył praktykę w wymiarze określonym w programie studiów oraz dostarczył na Uczelnię sprawozdanie z praktyk w terminie do dwóch tygodni od daty zakończenia praktyki. Kierunkowy opiekun praktyk studenckich zalicza praktykę poprzez dokonanie wpisu do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta. Zaliczenie praktyki może odbyć się nie tylko poprzez jej realizację w różnych instytucjach, ale także na podstawie zatrudnienia, które jest zgodne z kierunkiem studiów. Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA pozytywnie ocenili praktyki pod względem organizacyjnym, praktycznym i teoretycznym oraz podkreślili, że wiedza i umiejętności nabyte na zajęciach pozwalają im na zrozumienie procesów zachodzących w przedsiębiorstwie i aktywne uczestnictwo w czynnościach, w które są angażowani w trakcie praktyki.

Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono sprawozdanie z realizacji praktyk w roku akademickim 2017/2018. Praktyki realizowało w sumie 104 studentów studiów I stopnia (licencjackich i inżynierskich). Poniżej zaprezentowano wybrane elementy z zakresu organizacji praktyk.

| Wyszczególnienie                                                                                      | Studia stacjonarne | Studia niestacjonarne |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------|
| Liczba studentów skierowanych na praktyki                                                             | 75                 | 29                    |
| Liczba studentów zwolnionych z praktyk na podstawie umów o pracę                                      | 0                  | 6                     |
| Liczba studentów, którzy znaleźli firmę samodzielnie                                                  | 36                 | 20                    |
| Liczba studentów, którzy znaleźli firmę z polecenia rodziny, przyjaciół                               | 24                 | 0                     |
| Liczba studentów, dla których profil działalności przedsiębiorstwa pokrywała się z kierunkiem studiów | 60                 | 20                    |
| Liczba studentów, którzy odbywali je w małych i średnich przedsiębiorstwach                           | 39                 | 13                    |
| Ocena praktyk pod względem organizacyjnym (średnia z badań ankietowych)                               | 4,89               | 4,79                  |
| Ocena praktyk pod względem praktycznym (średnia z badań ankietowych)                                  | 4,76               | 4,93                  |

W Uczelnianym Banku Praktyk znajduje się wykaz 41 podmiotów polecanych jako miejsca odbycia praktyk na ocenianym kierunku logistyka. Są to między innymi następujące przedsiębiorstwa i instytucje:

- Press Glass S.A.
- Macrologic S.A.
- POLO MARKET Sp. z o.o.
- Zakład Produkcji Spożywczej Jamar Szczepaniak sp. J.

- LINMOT Częstochowa
- Hegelmann Transporte Sp. z o.o.
- Warta S.A. Częstochowa
- Firma Transportowa HYLTRANS S.C.
- Zakład Produkcyjno-Usługowy Chemex
- BMT - Centrum Specjalistycznego Sprzętu Mobilnego
- THE GREEK GOURMET
- Firma SECURITY TRAINING AND CONSULTING.

Warto nadmienić także, iż spora część studentów deklaruje, że po odbyciu praktyk otrzymała propozycję podjęcia pracy. Dowodzi to, iż pracodawcy pozytywnie postrzegają wiedzę, praktyczne umiejętności i postawy społeczne studentów ocenianego kierunku. Z kolei studenci pozytywnie oceniają zaoferowaną im nową możliwość odbywania praktyki w trakcie semestru letniego w wymiarze co najmniej dwumiesięcznym. Na studiach niestacjonarnych zdarzały się osoby aktywne zawodowo, które pomimo, iż mogły ubiegać się o zwolnienie z praktyk, to chciały je odbyć, gdyż umożliwia to nabycie nowych doświadczeń i kompetencji zawodowych.

Na stronie internetowej znajduje się Bank Praktyk, w której zamieszczane są oferty pracodawców. Organizacja praktyk studenckich nie nastręcza władzom dziekańskim większych problemów, co jest pochodną niskiego wymiaru godzinowego praktyk na studiach I stopnia o profilu ogólnoakademickim i studiach inżynierskich, przy równoczesnym braku praktyk zawodowych w programie kształcenia na studiach II stopnia). Istotne w tym względzie są również wieloletnie doświadczenia Uczelni w organizacji praktyk na innych kierunkach, np. technicznych. Warto również podkreślić, że studenci wypełniają anonimowe ankiety na temat organizacji praktyk i ich przydatności w procesie nauczania. Ankietyzacja ta jest związana z procedurą ogólnowydziałową. Ponadto wybrane miejsca odbywania praktyk są hospitowane.

Wszelkie kwestie związane z praktykami zostały uregulowane w dokumencie PS-6 „Procedura organizacji i zaliczania praktyk zawodowych”. Dokument ten precyzuje obowiązki i kompetencje kierunkowego i zakładowego opiekuna praktyk, zasady i terminy sporządzania sprawozdania z praktyk, postanowienia szczegółowe zawarte w Regulaminie Praktyk Studenckich.

Analizując kwestie organizacji praktyk należy zwrócić uwagę na jedną niekonsekwencję. Chodzi o niespójność w sposobie wycenienia praktyk zawodowych w punktach ECTS. Okazuje się bowiem, że ten sam wymiar praktyk (120 godzin) realizowanych na studiach licencjackich I stopnia i studiach inżynierskich został wyceniony niepoprawnie, bo tylko na 2 i 3 punkty ECTS. Z kolei na kierunku finanse i rachunkowość ten sam wymiar praktyk oszacowano na 6 punktów ECTS, czyli za dużo. Stosowane rozwiązania wymagają standaryzacji.

Program studiów zakłada również realizację niektórych przedmiotów w formie zajęć na odległość za pomocą platformy e-learningowej Moodle. Forma kształcenia na odległość wykorzystywana jest zarówno na studiach I jak i II stopnia. Przy wykorzystaniu tej formy kształcenia są na wizytowanym kierunku realizowane: na studiach licencjackich takie przedmioty jak: Logistyczna obsługa klienta, Technologia informacyjna, Makroekonomia, Ekologistyka, Koszty logistyki przedsiębiorstw, Teoria i inżynieria systemów oraz Transport i spedycja międzynarodowa, na studiach inżynierskich takie przedmioty jak: Logistyczne systemy informatyczne w przedsiębiorstwach, Zarządzanie, Środki transportu i magazynowania, Ekologistyka, Infrastruktura logistyczna, Inżynieria procesów logistycznych oraz Narzędzia mobilne w logistyce, natomiast na studiach II stopnia następujące przedmioty: Zarządzanie zasobami informacyjnymi logistyki, Rachunek kosztów działań logistycznych, E-usługi w logistyce, Gospodarka elektroniczna, Analiza finansowa oraz Systemy Business Intelligence w logistyce.

Stosowane metody kształcenia są dobierane elastycznie w relacji do indywidualnych potrzeb studentów, w tym osób niepełnosprawnych. Plan studiów jest tak skonstruowany, aby umożliwić studia osobom z niepełnosprawnością ruchową. W roku akademickim 2018/2019 na kierunku logistyka studiuje 16 osób z niepełnosprawnościami, w tym 7 na ścieżce inżynierskiej. Potrzebami studentów niepełnosprawnych zajmuje się Międzywydziałowe Koło Integracji i Wsparcia „Feniks”. Ważną rolę w pomocy studentom niepełnosprawnym pełnią ich opiekunowie. Pomocne dla studentów niepełnosprawnych są również takie metody kształcenia jak kształcenia e-learning.

Studenci wizytowanego kierunku logistyka mogą w określonych przypadkach realizować studia w trybie indywidualnym. Indywidualizacja procesu kształcenia zakłada studiowanie według indywidualnego programu, w tym planu studiów (IPS) lub studiowanie według indywidualnej organizacji studiów (IOS). IPS przeznaczony jest dla studentów osiągających dobre wyniki w nauce. O zakwalifikowanie na studia odbywane według indywidualnego programu studiów może ubiegać się student, który zaliczył pierwszy rok studiów i którego średnia ocena z ostatniego roku wynosi co najmniej 4,3.

Student, który uzyskał zgodę na studiowanie według IPS, ma wyznaczonego opiekuna naukowego. Studia odbywane według Indywidualnego Programu Studiów, w tym planu studiów, polegają na rozszerzeniu zakresu wiedzy w ramach wybranej specjalności oraz na udziale studenta w pracach naukowo-badawczych i rozwojowych Uczelni. Natomiast indywidualna organizacja studiów skierowana jest do studentów z niepełnosprawnościami, samodzielnie wychowujących dzieci, będących członkami kadry narodowej oraz studiujących więcej niż jeden kierunek. Dziekan, wydając decyzje o zgodzie na IOS, uwzględnia także różne sytuacje życiowe studentów oraz ich indywidualne potrzeby i możliwości. IOS ma zatem na celu przede wszystkim umożliwienie studentom łączenie kształcenia na różnych kierunkach lub pracy zawodowej ze studiami czy ułatwienie studiowania osobom z niepełnosprawnościami. Szczegółowe warunki i zasady indywidulizacji procesu kształcenia określają odpowiednie przepisy Regulaminu Studiów. Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA poinformowali, że posiadają wiedzę na temat możliwości realizowania studiów w trybie indywidualnym oraz przyznali, że jest to ważny element wsparcia studentów w procesie uczenia się i osiągania zakładanych efektów kształcenia.

## 2.2.

Na Wydziale Zarządzania funkcjonuje Wydziałowa Komisja ds. Określania, Weryfikacji i Doskonalenia Efektów Kształcenia. Komisja ta składa roczny raport Komisji ds. Jakości Kształcenia. Na podstawie tego raportu rekomenduje się wprowadzenie zmian mających na celu podnoszenie jakości kształcenia i wychodzenie naprzeciw preferencjom interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców. Za co semestralną ocenę stopnia osiągania założonych efektów kształcenia odpowiedzialna jest Komisja ds. Sprawdzania Treści Poszczególnych Przedmiotów z Efektami Kształcenia. Ponadto procedury i metody weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia precyzują postanowienia zawarte zarówno w Regulaminie Studiów Politechniki Częstochowskiej, jak i Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia. W tym ostatnim przypadku są to:

- Procedura PS-1 stałego monitorowania standardów kształcenia i Krajowych Ram Kwalifikacji KRK (PRK),
- Procedura PS-3 sprawdzenia treści poszczególnych przedmiotów z efektami kształcenia,
- Procedura PS-15 oceny i doskonalenia efektów kształcenia.

Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania tytułu zawodowego przez studenta kierunku logistyka jest osiągnięcie przez niego wszystkich założonych w programie studiów efektów kształcenia, co oznacza, że student powinien zdać wszystkie zaliczenia i egzaminy, w tym egzamin dyplomowy, aby finalnie uzyskać dyplom ukończenia studiów. Istotne jest przy tym to,

że weryfikacja zakładanych efektów kształcenia wpływa na ciągłe doskonalenie procesu kształcenia.

W ramach poszczególnych przedmiotów przewidzianych w programie studiów wykładowcy stosują zróżnicowane metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia. Z kart przedmiotów wynika, że najczęściej wykorzystywane są: ocena przygotowania się studenta do zajęć i jego aktywność na zajęciach, ocena z wykonanych ćwiczeń na zajęciach, ocena pracy w małych grupach, ocena projektu lub prezentacji multimedialnej, ocena zadań realizowanych w e-learningu, kolokwium, egzamin pisemny. Są to metody generalnie adekwatne do treści przedmiotu i formy realizacji zajęć dydaktycznych. Przykładowo dotyczy to takich przedmiotów jak „Marketing partnerski w handlu i dystrybucji” czy „Marketing międzynarodowy”. Na wyróżnienie zasługuje bardzo przejrzysty i konsekwentny sposób weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia. Polega on na tym, że np. w przypadku egzaminu z przedmiotu „Marketing partnerski w handlu i dystrybucji” na karcie egzaminacyjnej wymieniono 4 efekty przedmiotowe realizowane w ramach zajęć, a następnie do każdego z tych efektów sformułowano po 3 pytania opisowe. Taki sposób weryfikacji efektów kształcenia świadczy o profesjonalnym metodycznym uporządkowaniu tego procesu.

Ważnym kryterium oceny jakości nauczania na studiach o profilu ogólnoakademickim jest przygotowanie studentów I stopnia do prowadzenia badań naukowych. W przypadku studentów II stopnia ocenie podlega rzeczywista realizacja badań naukowych przez nich. Na ewaluowanym kierunku logistyka kryteria te zostały ocenione jako spełniające wymogi w stopniu satysfakcjonującym. Wniosek ten jest rezultatem należytego zawarcia pierwiastka naukowego w pracach dyplomowych, które bazują na wynikach własnych badań ankietowych lub na kwerendzie pierwotnych źródeł informacji pozyskanych w analizowanych podmiotach gospodarczych. Studenci ocenianego kierunku logistyka mogą również uczestniczyć w pracach 2 kół naukowych: Logistyk (35 członków) i INCOTERMS (31 członków). Studenci tych kół są autorami i współautorami 7 publikacji naukowych. Ponadto 7 z nich uczestniczyło łącznie w 3 konferencjach naukowych. Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono również dokumentację, w której znajduje się wykaz innych form aktywności naukowej studentów, takich jak udział w szkoleniach, warsztatach, konkursach, wyjazdy studyjne, gry symulacyjne i inne. Nie ulega wątpliwości, iż w miarę pozyskiwania nowych środków finansowych na działalność studenckich kół naukowych, aktywności te powinny być ze wszelkich miar wspierane i upowszechniane.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 września 2016 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz.U. 2016 poz. 1554) i innymi przepisami prowadzona jest archiwizacja dokumentów potwierdzających uzyskanie etapowych i końcowych efektów kształcenia. Kwestię tę reguluje Procedura PS-8 przechowywania prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych, przejściowych oraz projektów na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. W Uczelni funkcjonuje bardzo dobry system archiwizacji przedmiotowych efektów kształcenia. Wszystkie teczki są profesjonalnie katalogowane – włącznie z datą kasacji przechowywanej dokumentacji. Uczelnia udostępniła Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji prace egzaminacyjne i zaliczeniowe. Ich zawartość wykazała, iż poziom tych prac jest generalnie satysfakcjonujący. Szczegółowa ocena losowo wybranych prac etapowych znajduje się w załączniku nr 3.

Weryfikacja efektów kształcenia osiąganych przez studentów dokonywana jest również poprzez analizę przebiegu praktyk zawodowych. Szczegółowe informacje związane z praktyką zawodową znajdują się w „Regulaminie praktyk studenckich”. Praktyki studenckie stanowią integralną część studiów I stopnia. Zaliczenie praktyki jest warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego na studiach I stopnia (licencjackich i inżynierskich).

Praktykę zalicza kierunkowy opiekun praktyk studenckich, poprzez dokonanie wpisu do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta. Warunki zaliczenia praktyki to:

- potwierdzenie odbycia praktyki przez zakładowego opiekuna praktyk,

- dostarczenie przez studenta w terminie do dwóch tygodni od daty zakończenia praktyki sprawozdania z praktyk.

Zespół Oceniający PKA stwierdza, że dokumentacja dotycząca realizacji praktyk zawodowych na studiach I stopnia prowadzona jest w sposób prawidłowy.

Oceniając skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia mierzona poziomem merytorycznym prac licencjackich, inżynierskich i magisterskich należy stwierdzić, że poziom tych prac jest generalnie satysfakcjonujący. Z informacji na temat oceny wylosowanych prac dyplomowych zawartych w załączniku nr 3 wynika, że prace dyplomowe posiadają walor aktualności i kompleksowości. Większość z nich to opracowania o charakterze teoretyczno-empirycznym oraz projektowym. Prace dyplomowe realizowane na kierunku logistyka dotyczą rozwiązywania problemów praktycznych w organizacjach lub przedsiębiorstwach i dotyczą np. oceny realizacji procesów logistycznych, optymalizacji przepływów rzeczy i osób, optymalizacji zarządzania systemem logistycznym przedsiębiorstwa, wdrożenia innowacyjnych narzędzi i koncepcji zarządzania łańcuchem dostaw.

Prace zawierają niezbędne elementy metodyczne: sformułowanie problemu badawczego, celu pracy, opis stosowanych metod badawczych oraz wykorzystanych źródeł. Metodyka prac dyplomowych uwzględnia ogólnoakademicki profil kształcenia. Prace są obiektywnie oceniane przez opiekunów i recenzentów. Nieliczne oceny recenzentów są zawyżone. Nie stwierdzono drastycznej rozbieżności ocen, chociaż w części recenzji ich autorzy eksponują charakterystykę struktury pracy, a nie jej zalety i wady.

Zespół Oceniający PKA bardzo wysoko ocenia fakt, iż tematyka wszystkich prac dyplomowych właściwie wpisuje się w kanon kierunku logistyka. Na 291 tematów prac dyplomowych, które przeanalizował Zespół Oceniający PKA nie stwierdzono tematów lokujących się poza kierunkiem logistyka. Niepokojąca jest natomiast zbyt duża liczebność niektórych grup seminaryjnych. Z protokołów zaliczeń przedmiotu „Seminarium dyplomowe” realizowanego w roku akademickim 2017/2018 na studiach stacjonarnych II stopnia wynika, że pod opieką naukową niektórych opiekunów jest ponad 40 magistrantów. Pomimo, iż poziom naukowy większości prac dyplomowych jest generalnie dobry, to powierzanie opieki tak licznej grupy studentów jednej osobie nie jest właściwe. Konstatacja o zbyt dużej liczebności grup seminaryjnych jest również wnioskiem wypływającym z lektury wykazu prac magisterskich obronionych w ostatnich latach.

Prace licencjackie, inżynierskie i magisterskie bazują na obszernej literaturze przedmiotu i na własnych badaniach źródłowych. Pewnym uchybieniem jest to, że zbyt rzadko jednak wykorzystywane są pozycje obcojęzyczne oraz publikacje opiekunów naukowych. Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu współczynników plagiat.pl.

Zespół Oceniający PKA stwierdza, że obowiązujące zasady walidacji osiągnięcia efektów kształcenia są obiektywne i akceptowane przez środowisko akademickie. W potencjalnych sytuacjach konfliktowych studenci mają możliwość sygnalizowania problemów i egzekwowania swoich praw w drodze kontaktów bezpośrednich z wykładowcami i władzami dziekańskimi.

Losy zawodowe absolwentów kierunku logistyka podlegają cyklicznemu monitorowaniu. Od 2016 roku zajmuje się tym Wydziałowy Zespół ds. Badania Losów Zawodowych Absolwentów WZ PCz. Przyjęto założenie, że losy zawodowe absolwentów będą badane trzykrotnie:

- po zakończeniu egzaminu dyplomowego;
- po 3 latach od złożenia egzaminu dyplomowego i wysłaniu drogą elektroniczną ankiety z prośbą o jej wypełnienie i odesłanie pocztą zwrotną do osób, które w etapie pierwszym podały swój adres e-mail, i tym samym wyraziły zgodę na udział w kolejnych etapach badania;
- po 5 latach od złożenia egzaminu dyplomowego i ponownym wysłaniu ankiety elektronicznej.

Raport z badania losów zawodowych absolwentów jest częścią raportu rocznego Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej za rok akademicki 2017/2018.

Adekwatność realizowanych efektów kształcenia do oczekiwań przedstawicieli lokalnego rynku pracy nie budzi zastrzeżeń. Konstatacja ta jest między innymi pochodną ożywionej dyskusji Zespołu Oceniającego PKA z członkami Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu, która wspiera Wydział głosem doradczym przy inicjowaniu i tworzeniu nie tylko nowych kierunków studiów, ale również nowych specjalności. W spotkaniu ZO PKA z przedstawicielami tej Rady uczestniczyło 5 interesariuszy, którzy zwrócili uwagę, iż systematycznie odbywają się dyskusje związane z programem kształcenia, modyfikacją treści nauczania. Istnieje możliwość zamawiania prac dyplomowych, choć pracodawcy korzystają z niej bardzo rzadko. Zwracano uwagę, że na rynku brakuje specjalistów z logistyki z zaawansowanym językiem niemieckim oraz że podczas realizacji zdarzają się problemy językowe związane z brakiem umiejętności posługiwania się studentów specjalistycznym, tj. branżowym językiem angielskim.

Przydatność efektów kształcenia osiągniętych przez absolwentów studiów licencjackich, inżynierskich i magisterskich na lokalnym rynku pracy podkreślali również nauczyciele akademicki zaangażowani w proces dydaktyczny. W spotkaniu ZO PKA z kadrą naukowo-dydaktyczną uczestniczyło ponad 100 wykładowców prowadzących zajęcia. Nauczyciele akademicki zwracali uwagę na potrzebę ciągłego doskonalenia kompetencji językowych, w które wyposażani są absolwenci studiów. Podkreślano, że na kierunku logistyka ma perspektywę rozwoju ścieżka anglojęzyczna, adresowana zarówno dla studentów zagranicznych przebywających w Polsce w ramach programu Erasmus, jak i polskich studentów. Podkreślano, że Uczelnia wypracowała sprawdzone procedury weryfikowania efektów kształcenia uzyskiwanych w ramach tych przedmiotów, w ramach których część zajęć realizowana jest z wykorzystaniem technik e-learningowych. Zwracano uwagę, że na opiekunowie naukowci dokładają należytych starań aby na ścieżce inżynierskiej wszystkie prace dyplomowe miały charakter projektowy.

Na ocenianym kierunku studiów e learning jest wykorzystywany wspomagająco. Przy wykorzystaniu tej formy kształcenia realizowane są na studiach I stopnia m.in. takie przedmioty jak: Logistyczna obsługa klienta, Technologia informacyjna, Makroekonomia, Ekologistyka, Koszty logistyki przedsiębiorstw, Teoria i inżynieria systemów, Transport i spedycja międzynarodowa. Z kolei na ścieżce inżynierskiej realizowane są m.in. takie przedmioty jak: Logistyczne systemy informatyczne w przedsiębiorstwach, Zarządzanie, Środki transportu i magazynowania, Ekologistyka, Infrastruktura logistyczna, Inżynieria procesów logistycznych, Narzędzia mobilne w logistyce. Na studiach II stopnia za pomocą platformy e-learningowej realizowane są m.in. następujące przedmioty: Zarządzanie zasobami informacyjnymi logistyki, Rachunek kosztów działań logistycznych, E-usługi w logistyce, Gospodarka elektroniczna, Analiza finansowa, Systemy Business Intelligence w logistyce. Dzięki platformie e-learningowej studenci mają swobodny dostęp do kursów multimedialnych, a także korzystają z narzędzi grupowej komunikacji elektronicznej z prowadzącym (czat, skype, forum). Metody te zapewniają studentom sprawne zapoznawanie się z przekazywanymi treściami kształcenia. Metody weryfikacji efektów kształcenia nabywanych w drodze kształcenia e-learningowego są prawidłowe.

Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA uznali, że metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są odpowiednio dostosowane do formy przedmiotów. Potwierdzili także, że są informowani na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu o treściach, które będą w trakcie tych zajęć realizować oraz o kryteriach i metodach zaliczenia tego przedmiotu. Ponadto dodali, że wiedzę posiadają z sylabusów, które pokrywają się z informacjami podawanymi przez nauczycieli akademickich.

Studenci wizytowanego kierunku wskazali, iż stosowane metody oceniania umożliwiają im uzyskanie informacji zwrotnej na temat stopnia osiągania efektów kształcenia. Wyrazili także pozytywną opinię co do przejrzystości i rzetelności stosowania metod oceniania. Ponadto stwierdzili, iż odpowiednie przygotowanie do egzaminów i zaliczeń nie tylko pozwala uzyskać ocenę adekwatną do stopnia osiągania przez nich efektów kształcenia, ale też niezbędne i przydatne im efekty kształcenia. Studenci nie wnosili w tym względzie krytycznych uwag.

### 2.3.

Zasady i procedury rekrutacji zatwierdza corocznie stosowną Uchwałą Senat Politechniki Częstochowskiej. Warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia I i II stopnia w roku akademickim 2019/2020 reguluje Uchwała nr 181/2017/2918 Senatu Politechniki Częstochowskiej z dnia 21 marca 2018 roku. W Uchwale tej określono warunki formalne jakie zobowiązani są spełnić kandydaci na studia, kryteria kwalifikacji na studia, w tym zasady i terminy rekrutacji uzupełniającej. System rekrutacyjny zawiera powszechnie obowiązujące regulacje i jest skonstruowany w sposób prawidłowy. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt wprowadzenia od roku akademickiego 2016/2017 kursów wyrównawczych. Dla kierunku logistyka łączny wymiar kursu wynosi 106 godzin. W jego ramach realizowane są zajęcia o charakterze uzupełniającym z takich przedmiotów jak Matematyka, Podstawy zarządzania, Podstawy ekonomii, Podstawy rachunkowości, Procesy produkcyjne, zarządzanie bezpieczeństwem pracy, Logistyka produkcji zaopatrzenia i dystrybucji.

Studenci wizytowanego kierunku wyrazili pozytywną opinię na temat procesu rekrutacyjnego prowadzonego przez Uczelnię. W opinii studentów kryteria w postępowaniu rekrutacyjnym są właściwe i sprawiedliwe.

Zaliczanie kolejnych etapów studiów precyzuje Regulamin Studiów Politechniki Częstochowskiej. Student zalicza dany semestr studiów, gdy zda wszystkie zaliczenia i egzaminy przewidziane programem studiów. Student może być warunkowo wpisany na kolejny semestr w przypadku długu kredytowego nie większego niż 10 punktów ECTS lub w przypadku braku zaliczenia z dwóch przedmiotów, które jest zobowiązany uzyskać w następnym semestrze.

Pisanie pracy dyplomowej ma miejsce na studiach I stopnia V i VI semestrze, a na studiach II stopnia w III i IV semestrze. Akceptacja tematów prac dyplomowych przebiega w trzech etapach.

- zaproponowanie tematu przez studenta w porozumieniu z opiekunem naukowym;
- akceptacja zgłoszonych tematów prac przez Komisję ds. Weryfikacji Tematów Prac Dyplomowych;
- zatwierdzenie tematów prac dyplomowych przez Radę Wydziału.

Wymogi stawiane pracom dyplomowym są następujące: praca powinna składać się z dwóch części: teoretycznej oraz praktycznej. W części pierwszej dyplomant powinien zaprezentować aktualny stan wiedzy i normatywne rozwiązania danego problemu badawczego, natomiast w części drugiej dyplomant zawiera metodykę badań, ich przebieg, prezentację wyników oraz wynikające z nich wnioski i rekomendacje. Niedopuszczalne jest łamanie praw autorskich przez przywłaszczenie sobie pomysłu twórczego innych osób. Wszystkie prace poddawane są weryfikacji w systemie plagiat.pl. Słusznym rozwiązaniem jest stosowana w Uczelni zasada, iż pracę dyplomową pisaną pod kierunkiem adiunkta recenzuje samodzielny pracownik naukowy.

Standardy prac dyplomowych są dostępne na stronie internetowej Wydziału Zarządzania w zakładce „Dzianaty”. Są to jednak głównie wymogi formalne. Zasadne byłoby opracowanie również standardów merytorycznych. Zdaniem Zespołu Oceniającego PKA warto pochylić się nad metodycznym podręcznikiem np. pod tytułem „Standardy pisania prac dyplomowych na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej”. Pewnym mankamentem znacznej części

prac magisterskich jest to, że jedynie w nielicznych z nich studenci dokonują weryfikacji założonych hipotez badawczych, co powinno być obowiązującym wymogiem.

Studenci wizytowanego kierunku wyrazili pozytywną opinię na temat procesu dyplomowania. Ich zdaniem jest on przejrzysty i nastawiony na potrzeby studenta. Opiekunowie prac dyplomowych są dostępni dla dyplomantów i wywiązują się ze swoich obowiązków. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA stwierdzili, iż tworzone przez nich prace dyplomowe umożliwiają realizację ich zainteresowań.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją Egzaminacyjną wyznaczoną przez Dziekana. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, składającym się z egzaminu kierunkowego oraz obrony pracy dyplomowej. Zdaniem Zespołu Oceniającego PKA zasadna jest kompleksowa weryfikacja treści pytań obowiązujących na egzaminie magisterskim w ramach specjalności „Zarządzanie logistyczne w dystrybucji i handlu”. Niektóre z pytań nadmiernie odbiegają od kanonu kierunku i dotyczą np. wpływu warunków klimatycznych i katastrof na wybrane elementy systemów logistycznych.

Władze dziekańskie systematycznie monitorują sprawność kształcenia. Odsetek studentów, którzy nie kończą studiów w terminie jest relatywnie wysoki. W przypadku studiów I stopnia kierunku logistyka 43,7% studentów nie kończy studiów w terminie wynikającym z toku studiów. W przypadku studiów II stopnia odsetek ten jest niższy i wynosi około 19,6%. Bardzo duży odsiew ma miejsce na pierwszym roku studiów, co jest efektem słabego przygotowania absolwentów szkół średnich z przedmiotów ścisłych. Ponadto na wysokie wskaźniki odsiewu znaczący wpływ ma fakt, że część kandydatów na studia aplikuje o przyjęcie na studia w kilku uczelniach lub na kilku kierunkach PCz. i nie podejmują nauki na kierunku logistyka.

Kwestie związane z potwierdzaniem efektów kształcenia nabywanych poza szkolnictwem wyższym zawiera Uchwała nr 245/2014/2015 Senatu Politechniki Częstochowskiej z dnia 24 czerwca 2015 roku. Dokument ten precyzuje takie zagadnienia, jak organizacja potwierdzania efektów kształcenia nabywanych poza Uczelnią, kompetencje komisji weryfikującej te efekty oraz tryb odwoławczy od jej postanowień. Przyjęte rozwiązania są prawidłowe. Należy przy tym nadmienić, że dotychczas na ocenianym kierunku logistyka nie było przypadków uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Program studiów na kierunku logistyka posiada strukturę modułową, w której silną stroną stanowią moduły kształcenia kierunkowego i specjalnościowego. Przedmioty realizowane w ramach tych modułów zapewniają dobre podstawy ekonomiczne dla studiowanego kierunku. Treści zawarte w programie studiów są adekwatne do specyfiki specjalności i obejmują nowoczesną wiedzę z zakresu zarządzania logistycznego.

Przyjęte w planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia wymiary godzin dla poszczególnych modułów pozwalają na realizację założonych celów kształcenia. Również w przypadku studiów inżynierskich I stopnia sekwencja zajęć jest prawidłowa. Rozwiązania w zakresie indywidualizacji metod kształcenia w dostosowaniu do potrzeb różnych grup studentów uznaje się za właściwe.

Wykorzystywane metody dydaktyczne prawidłowo korespondują z zakładanymi efektami kształcenia i celami przedmiotów. Przegląd sylabusów i hospitacje zajęć wskazują na prawidłowe dostosowanie metod dydaktycznych do charakteru poszczególnych przedmiotów, co pozwala na osiągnięcie zamierzonych efektów kształcenia, w tym kompetencji inżynierskich.

Formy zajęć są dobrze dopasowane do specyfiki przedmiotów i sprzyjają osiąganiu przedmiotowych efektów kształcenia. Dotyczy to również metod weryfikacji efektów kształcenia, które są określone stosunkowo szczegółowo, ze wskazaniem jakie efekty są za

pomocą danej metody weryfikowane. Dobór metod weryfikacji, uwzględniający weryfikację wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uznaje się za właściwy.

Dobór form i organizacja zajęć dydaktycznych, liczebność grup (z wyjątkiem seminaryjnych) oraz stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom osiąganie zakładanych efektów kształcenia. Kadra dydaktyczna dostosowuje treści programowe do potrzeb studentów, a metody kształcenia sprzyjają aktywizacji uczących się. Metody oceniania umożliwiają studentom badanie stopnia osiągnięcia przez nich efektów kształcenia. Władze Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej zapewniają właściwe warunki dla realizacji procesu naukowo-dydaktycznego, co umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia zarówno na studiach licencjackich, magisterskich, jak i inżynierskich.

Dokumentacja w zakresie programów i planów studiów jest prowadzona bardzo starannie. Przyjęte warunki i tryb rekrutacji zarówno z punktu widzenia merytorycznego, jak i formalnego są prawidłowe. Nie zawierają zapisów dyskryminujących i są przedstawione w sposób jasny i zrozumiały. System identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów został opracowany dla ocenianego kierunku studiów logistyka w sposób poprawny. Dotychczas nie był jednak w praktyce stosowany z powodu braku wniosków studentów o uznanie efektów kształcenia zdobytych poza Uczelnią.

### **Dobre praktyki**

Uczelnia poprzez Bank Praktyk wspiera studentów w znalezieniu odpowiedniego miejsca praktyki zawodowej.

### **Zalecenia**

Zaleca się zmniejszenie liczebności grup seminaryjnych.

## **Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3**

3.1.

Na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej wprowadzono model zarządzania jakością kształcenia, który obejmuje m. in. obszary związane z jakością kształcenia, takie jak:

1. organizacja (projektowanie) i przebieg procesu kształcenia (monitorowanie i weryfikacja), w tym zajęć dydaktycznych oraz
2. obieg i udostępnianie informacji.

Model ten określa zadania dotyczące zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia oraz procedury, poprzez które realizuje się przyjęte zadania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Systemu sprawuje Dziekan. Dla realizacji zadań wynikających z WSZJK została powołana na Wydziale Zarządzania Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Kluczowe procedury dotyczące realizacji zadań objętych tym systemem dotyczące programu kształcenia opracowane na Wydziale Zarządzania to:

- *procedura stałego monitorowania efektów kształcenia i krajowych ram kwalifikacji/polskiej ramy kwalifikacji,*
- *procedura opracowania oceny procesu kształcenia,*
- *procedura sprawdzania treści poszczególnych przedmiotów z efektami kształcenia,*
- *procedura badań ankietowych realizacji procesu dydaktycznego,*
- *procedura hospitacji zajęć dydaktycznych,*

- *procedura przygotowania prac inżynierskich, licencjackich i magisterskich realizowanych na Wydziale Zarządzania,*
- *procedura upubliczniania informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów,*
- *procedura przeprowadzenia badań ankietowych dotyczących oceny całego toku studiów,*
- *procedura oceny i doskonalenia efektów kształcenia oraz*
- *procedura realizacji praktyk zawodowych.*

Do monitorowania jakości kształcenia wykorzystywane są następujące narzędzia:

- *ankieta dotycząca realizacji procesu dydaktycznego;*
- *ankieta oceny pracy dziekanatu;*
- *ankieta dotycząca oceny całego toku studiów odbytych na Politechnice Częstochowskiej;*
- *ankieta absolwenta wydziału zarządzania politechniki częstochowskiej;*
- *ankieta służąca badaniu interesariuszy dotycząca zatrudnienia absolwenta Wydziału Zarządzania politechniki częstochowskiej;*
- *protokół hospitacji zajęć dydaktycznych sporządzane na podstawie arkusza hospitacji zajęć dydaktycznych.*

Ich wdrożenie pozwala na usprawnianie procesu dydaktycznego. Określono w nich szczegółowe cele kształcenia uwzględniające specyfikę Wydziału Zarządzania oraz zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programów kształcenia.

Program kształcenia, w tym efekty oraz program studiów, zatwierdza odpowiednio: Senat i Rada Wydziału. Rolę opiniodawczą pełni Wydziałowa Komisja Dydaktyczna, która zgłasza rekomendacje w tym zakresie. Nowy kierunek może być również zgłoszony w drodze wniosku zainicjowanego przez interesariuszy zewnętrznych – np. Radę Doradczą Przedstawicieli Biznesu. Uruchomienie kierunku procedowane jest w momencie uzyskania akceptacji ze strony środowiska studenckiego.

Szczególną rolę, w procesie monitorowania, oceny i doskonalenia programów pełnią kierownicy kierunków, Komisja ds. Dydaktyki oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, w składzie której znajduje się przedstawiciel studentów. Wydział wykazuje zaangażowanie studentów w procesie monitorowania, zatwierdzania oraz doskonalenia programu kształcenia. Studenci mają możliwość zgłaszania uwag dotyczących programu kształcenia bezpośrednio do nauczycieli akademickich lub poprzez Komisję ds. Jakości Kształcenia i Władze Wydziału. Interesariusze wewnętrzni w sprawach związanych z monitorowaniem i oceną jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania mogą wypowiedzieć się również biorąc udział w badaniach ankietowych (ankieta dotycząca realizacji procesu dydaktycznego), natomiast interesariusze zewnętrzni na spotkaniach realizowanych w ramach współpracy z Radą Doradczą Przedstawicieli Biznesu.

Monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiąganie zakładanych w programie efektów kształcenia odbywa się zatem na każdym etapie kształcenia. Monitorowanie programów i efektów kształcenia odbywa się cyklicznie zgodnie z przyjętymi procedurami w WSZJK, których celem jest utrzymanie zgodności programów studiów z wytycznymi wynikającymi z obowiązujących aktów prawnych oraz przepisów wewnątrzuczelnianych; podniesienia poziomu jakości kształcenia; dostosowania programu kształcenia do wymagań rynku pracy oraz oczekiwań studentów; doskonalenia programu oraz efektów kształcenia.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest ściśle związane z metodami i formami kształcenia, które są sprecyzowane.

Monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiągania zakładanych efektów pozwala na dokonanie oceny aktualności zakładanych efektów kształcenia, w tym m. in. systematyczny program oceny i weryfikacji efektów kształcenia z wymaganiami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, który zakłada proces ciągłego doskonalenia; wprowadzenie oceny skuteczności systemu powiadamiania studentów o praktykach

zawodowych i ich motywowania do podjęcia praktyk (w tym poprawę systemu przesyłania raportów cząstkowych dla poszczególnych kierunków studiów przez opiekunów praktyk); weryfikację listy tematów prac dyplomowych zgłoszonych do realizacji w danym roku akademickim oraz wyniki analizy mierników ilościowych i jakościowych procesu kształcenia stanowi materiał analityczny dla Władz Wydziału Zarządzania. Materiał ten pozwala Władzom Wydziału na podjęcie skutecznych działań doskonalących lub naprawczych (w przypadkach, jeżeli takie zostaną stwierdzone).

Wydział Zarządzania poprzez Komisję ds. Jakości Kształcenia dokonuje cyklicznej analizy i weryfikacji procesu kształcenia na podstawie informacji zawartych w *Rocznym Raporcie Komisji ds. Jakości Kształcenia*, która m.in. odnosi się do mierników jakościowych i ilościowych, będących wyznacznikiem zmian prowadzonych w procesie kształcenia. Wyniki analiz zawarte w tym raporcie prezentowane są i zatwierdzane przez Radę Wydziału.

Zgodnie z przyjętymi zasadami efekty kształcenia są weryfikowane w trakcie całego procesu kształcenia. Proces weryfikacji obejmuje wszystkie rodzaje efektów kształcenia. System weryfikacji efektów kształcenia regulowany jest kilkoma procedurami wchodzącymi w skład Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Metody weryfikacji efektów kształcenia zawarte są w przewodnikach po przedmiotach. W części przewodnika po przedmiocie „Sposoby oceny” oraz „Formy oceny – szczegóły” określone są elementy dotyczące zasady zaliczenia przedmiotu. Dobór formy egzaminu i innych metod weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia uzależniony jest od charakteru zajęć dydaktycznych. Efekty kształcenia osiąmane przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia podlegają weryfikacji poprzez dwa rodzaje ocen: *ocenę formującą* (jest to ocena cząstkowa służąca do sprawdzania i oceniania prac cząstkowych w semestrze) i *ocenę podsumowującą* (jest to ocena całości przedmiotu). W ramach procesu kształcenia wykorzystywane są różnorodne metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie praktyk dokonywana jest przez opiekuna praktyk. Zaliczenie praktyki odbywa się wówczas, gdy spełnione są dwa warunki: student odbył praktykę w wymiarze określonym w programie studiów oraz dostarczył na Wydział w wymaganym terminie sprawozdanie z realizacji praktyk. Na tej podstawie kierunkowy opiekun praktyk studenckich zalicza praktykę, poprzez dokonanie wpisu do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta.

Ocena osiągania efektów kształcenia służy doskonaleniu procesu kształcenia i uczenia się studentów i dokonywana jest w oparciu o analizy powołane w ramach kilku procedur systemowych na podstawie przeglądu takich dokumentów, jak np.:

- analiza zgodności programu kształcenia z efektami kształcenia,
- ocena planów studiów,
- wyniki weryfikacji przewodników po przedmiotach,
- ocena realizowanego systemu punktowego ECTS,
- ocena wymagań egzaminacyjnych i zaliczeniowych,
- ocena wymagań stawianych pracom licencjackim i magisterskim,
- ocena realizacji praktyk zawodowych,
- wyniki badań ankietowych dotyczących oceny toku studiów,
- wyniki badań ankietowych realizacji procesu dydaktycznego,
- analiza opinii interesariuszy zewnętrznych.

Formułowanie oraz doskonalenie programów i efektów kształcenia odbywa się na każdym szczeblu. Odpowiedzialność za realizację efektów kształcenia ponoszą władze dziekańskie, kierownicy katedr, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia, opiekunowie i recenzenci prac dyplomowych, opiekunowie praktyk studenckich, a także interesariusze zewnętrzni, w tym organizatorzy praktyk zawodowych. W procesie w formułowania i oceny treści programowych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy wykorzystywana jest Współpraca

z Radą Doradczą Przedstawicieli Biznesu. Opinie pracodawców wyrażone są w ankietach skierowanych do pracodawców. Wyniki ankiet omawiane są na spotkaniach Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu w celu odniesienia się do jej wyników. Wydział Zarządzania współpracuje z licznymi organizacjami naukowo-technicznymi, w skład których wchodzi między innymi przedsiębiorcy. Sugestie członków Rady Interesariuszy wykorzystywane są również w określaniu tematyki prac dyplomowych, a także organizacji praktyk i staży studenckich.

Jak poinformowano w czasie wizytacji działania doskonalące jakość kształcenia na kierunku *logistyka* uwzględniające opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, podjęte przez Władze Wydziału dotyczyły m.in.:

1. współpracy z Comarch SA i Frigo Logistics.

W ramach współpracy z Frigo Logistics podpisano list intencyjny o współpracy, w którym strony deklarują gotowość do podjęcia wspólnych działań zmierzających do przygotowania wskazanych studentów do wejścia w życie zawodowe, stworzenia im możliwości rozwoju i zdobywania nowych umiejętności oraz doświadczenia zawodowego. Powyższe dotyczy w szczególności gotowości do:

- podjęcia rozmów w sprawie zawarcia umów określających zasady kierowania do Frigo Logistics studentów w celu odbywania praktycznej nauki zawodu i staży zawodowych;
- organizowania przez Frigo Logistics wycieczek o charakterze dydaktycznym dla studentów i opiekunów;
- prowadzenia na Uczelni przez Frigo Logistics wykładów i warsztatów dla studentów;

2. aktywny udział nauczycieli akademickich Wydziału Zarządzania w organizowanych szkoleniach, warsztatach, seminariach, których celem jest zwiększenie umiejętności dydaktycznych takich jak:

- „Profesjonalny wykładowca”,
- „Zastosowanie elementów coachingu w pracy nauczyciela akademickiego”,
- „E-nauczanie w praktyce szkoły wyższej”,
- „Metody aktywne w pracy wykładowcy akademickiego. Podnoszenie umiejętności dydaktycznych pracowników szkół wyższych”,
- „Doskonalenie umiejętności nauczycieli akademickich w prowadzeniu e-zajęć”, co z kolei usprawnia późniejsze prowadzenia zajęć w trybie e-learningowym;

3. zwiększenia zainteresowania studentów ocenianym kierunkiem studiów poprzez wykłady pokazowe, zajęcia dydaktyczne oraz warsztaty;

4. prowadzenie wykładów w języku angielskim, skierowanych nie tylko do studentów polskich, ale również studentów z zagranicy, w tym studiujących w ramach programu Erasmus+ współpracy władz dziekańskich zarówno z interesariuszami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi

5. prowadzenie wykładów i seminariów naukowych oraz warsztatów, dzięki którym studenci kierunku *logistyka* mają okazję bezpośrednio spotkać się z interesariuszami zewnętrznymi. (umożliwia to studentom zdobycie doświadczenia przydatnego przy ubieganiu się o praktyki, staże czy pracę, zaś pracodawcom na poznanie środowiska potencjalnych współpracowników). Do tego typu przedsięwzięć w ostatnim roku akademickim zaliczono np.

- „Val Log – Investments in Logistics Based on Val IT” – członek stowarzyszenia ISACA (14.03.2013).
- „Dobre zwyczaje i jakość pracy w branży Transport-Spedycja-Logistyka” – Logitrans sp. z o.o. (12.04.2017).
- warsztaty komputerowe z symulacji giełdy transportowej z wykorzystaniem aplikacji TransEdu (I edycja: 12.04.2017; II edycja: 17.04.2018);

- szkolenie w zakresie możliwości kształcenia oraz rozpoczynania działalności gospodarczej w oparciu o fundusze unijne, partner Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Częstochowie (11.05.2017);
  - warsztaty nt. „Certyfikacja Zintegrowanych Systemów Zarządzania”, partner: Urząd Dozoru Technicznego (09.04.2018);
  - warsztaty „Zastosowanie reguł Incoterms w handlu międzynarodowym” (17.04.2018);
  - szkolenia z oprogramowania Comarch ERP Optima, partner: Comarch (kwiecień 2018).
6. prowadzenie przez nauczycieli akademickich:
- cyklu wykładów dotyczących zagadnień *zarządzania łańcuchami dostaw* wśród studentów studiów I i II stopnia na Vaal University of Technology, Department of Logistics, RPA 2017;
  - wspólnie ze studentami projektu „Edukacja dla rozwoju badań i innowacji” (finansowanym ze środków funduszy norweskich i funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii, oraz środków krajowych;
  - uczestnictwo w projekcie „Młodzi-Kreatywni” (edycja 2016-2018) realizowanym w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości i Tworzenia Nowych Miejsc Pracy w Częstochowie;
  - cyklu wykładów w charakterze invited researcher na University of Lorraine, Les Instituts Universitaires de Technologie (IUT), Laboratoire CEREFIGE Centre Europeen de Recherche en Economie Financiere et Gestion des Entreprises (Metz, Francja), których tematem przewodnim było: Logistics management of waste streams
  - udział w szkoleniach (w tym udział w certyfikowanych szkoleniach SAP w latach 2016-2018. Szkolenia odbywają się w centrach informatycznych SAP w Poczdamie, Berlinie i Monachium);
7. działalność kół naukowych, których wpisują się spotkania naukowe, seminaria oraz wyjazdy naukowe dla studentów na kierunku *logistyka*, co pozwala im na zdobycie wiedzy z zakresu przebiegu i realizacji procesów logistycznych w wymiarze praktycznym takich jak:
- organizacja wykładu Koordynatorów Wirtualnej Akademii TransEdu Firmy Logitrans Sp. z o.o. z Wrocławia nt.: „*Dobre zwyczaje i jakość w branży Transport-Spedycja-Logistyka*” oraz warsztatów komputerowych z symulacji giełdy transportowej z wykorzystaniem aplikacji TransEdu (w latach 2017-2018);
  - uczestnictwo w Ogólnopolskim Konkursie Logistycznym dla uczniów oraz studentów szkół i uczelni logistycznych – „*Akademickim Turnieju TransEdu dla Młodych Logistyków*”.

Biorąc powyższe pod uwagę można, zatem stwierdzić, iż przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są członkami wszystkich ciał odpowiedzialnych za podejmowanie kluczowych decyzji dla projektowania, monitorowania i realizacji programów i efektów kształcenia.

Do działań doskonalących jakość kształcenia na Wydziale Zarządzania, które stanowią wynik monitorowania oraz okresowego przeglądu programów kształcenia (uwzględniając opinie Interesariuszy wewnętrznych), zaliczyć można:

1. Cykliczny przegląd treści zawartych w przewodniku po przedmiocie,
2. Ciągłą ocenę jakości kształcenia – bazującą na badaniach ankietach przeprowadzanych wśród studentów oraz pracodawców,
3. Hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników,
4. Kontrolę systemem antyplagiatowym wszystkich prac dyplomowych,
5. Stałe monitorowanie zajęć dydaktycznych pod kątem ich realizacji, punktualności i dostępu nauczyciela akademickiego w ramach konsultacji oraz
6. Kontrolę stanu technicznego i ciągłą modernizację infrastruktury dydaktycznej.

W przypadku pracowników uzyskujących niezadowolające oceny ewaluacyjne podejmowane są działania na szczeblu Kierowników Katedr oraz Dziekana.

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, iż rekonstrukcja zmian doskonalących programy kształcenia odbywa się cyklicznie na wniosek zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Zdecydowana większość proponowanych zmian jest uwzględniana i monitorowana, a ich efekty weryfikowane na bieżąco, co potwierdzają protokoły z posiedzeń organów Wydziału Zarządzania.

Biorąc pod uwagę wszystkie informacje przedstawiane w czasie wizytacji poniżej przedstawiono syntetyczne działania doskonalące z każdego z powyższych 3 obszarów, jakie zostały podjęte na kierunku *logistyka*.

| Badany obszar                                 | Wnioski z monitorowania i przeglądów, badań oraz rozmów z interesariuszami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Działania doskonalące                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opracowanie/doskonalenie programu kształcenia | <p>Ujednolicenie liczby godzin wykładów na pierwszych dwóch semestrach dla studiów I stopnia - stacjonarnych i niestacjonarnych z przedmiotów podstawowych (władze rektorskie)</p> <p>-----</p> <p>Potrzeba otwarcia nowej ścieżki kształcenia w zakresie inżynierskim (Kierownik kierunku, nauczyciele akademicy)</p>                                                                                                             | <p>Dokonano zmiany sekwencji przedmiotów oraz liczby godzin w programie kształcenia na pierwszym roku studiów – rok akademicki 2013/2014 („Zmiany w siatkach log”). Zmiany nastąpiły w takich przedmiotach jak, np. <i>Prawo, Finanse</i> (I sem.), <i>Marketing</i> (II sem.), <i>Ekonomia I i II, Psychologia</i> (zmiana nazwy, <i>Socjologia, rachunkowość</i> (zmiana nazwy i liczby godzin), <i>Socjologia, Rachunkowość</i>.</p> <p>-----</p> <p>Wprowadzono nowy poziom kształcenia inżynierskiego: <i>Logistyka I stopień (inżynierskie)</i> – rok akademicki 2014/2015 (Uchwała nr 119/2013/2014 Senatu PCz. z dnia 19 lutego 2014r.)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Monitorowanie procesu kształcenia             | <p>Potrzeba dostosowania treści programów nauczania do wymagań stawianych przez interesariuszy zewnętrznych (WSZJK, nauczyciele akademicy).</p> <p>-----</p> <p>Podniesienie jakości pisanych prac dyplomowych (Prodziekan ds. Nauczania, WSZJK, opiekunowie)</p> <p>-----</p> <p>Konieczność wprowadzenia zmian w procesie kształcenia w zakresie ich dostosowania do wymagań PRK (studia I stopnia, licencjat, inżynierskie)</p> | <p>Wprowadzono zasadę aktualizacji przewodników po przedmiocie nie rzadziej niż raz na dwa lata (załącznik „Zmiany w przewodnikach”). Zmiany nastąpiły w takich przewodnikach jak: <i>Etyka, Logistyka produkcji, Teoria i inżynieria systemów, Spedycja, ubezpieczenia i procedury celne, Ubezpieczenia w logistyce, Marketing globalny</i>.</p> <p>-----</p> <p>Tematy prac dyplomowych podlegają sprawdzeniu przez komisję ds. weryfikacji tematów prac dyplomowych (protokół z obrad Komisji ds. weryfikacji tematów prac dyplomowych na kierunku <i>logistyka</i> z dnia 20.11.2017) np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– <i>Funkcjonowanie i jakość publicznego transportu pasażerskiego w wybranym mieście zmieniono na Funkcjonowanie i jakość publicznego transportu pasażerskiego w Częstochowie</i></li> <li>– <i>System dystrybucji i pozyskiwania klientów na podstawie przedsiębiorstwa XYZ zmieniono na System dystrybucji i pozyskiwania klientów w przedsiębiorstwie XYZ</i></li> <li>– <i>Sezonowość przepływów materiałów budowlanych w systemie logistycznym wybranego marketu "X" zmieniono na Wpływ sezonowości na przepływy materiałów budowlanych w systemie logistycznym marketu "X".</i></li> </ul> <p>-----</p> <p>Opracowano efekty kształcenia zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji – rok akademicki 2018/2019 (Uchwał nr 221/2017/2018 Senatu PCz z dnia 25 lipca 2018r. oraz Uchwał nr 222/2017/2018 Senatu PCz z dnia 25 lipca 2018r).</p> |
| Monitorowanie kwalifikacji dydaktycznych      | Podnoszenie kwalifikacji dydaktycznych pracowników                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Zorganizowano cykliczne spotkania (raz w semestrze) z pracownikami w ramach, których prowadzone są warsztaty dydaktyczne – uruchomiono w roku akademickim 2016/2017                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| nauczycieli akademickich                                  | <p>dydaktycznych (Komisja ds. Jakości Kształcenia)</p> <p>-----</p> <p>Badanie poprawności prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz kompetencji pracowniczych (WSZJK)</p>                                                                                                                                                                                            | <p>„Podnoszenie kwalifikacji”. Przykładowe warsztaty: „Metodyka pracy nauczyciela akademickiego”, „Rola komunikacji w pracy nauczyciela akademickiego”, „Metody aktywne w pracy wykładowcy akademickiego. Podnoszenie umiejętności dydaktycznych pracowników szkół wyższych”.</p> <p>-----</p> <p>Na szczepku kierowników jednostek przynajmniej raz w roku akademickim hospitacji podlega każdy pracownik prowadzący zajęcia dydaktyczne. Na szczepku Dziekana, hospitacji podlega losowo ok. 15 osób.</p> <p>Na kierunku logistyka hospitacji poddane zostało odpowiednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- na szczepku kierownika jednostki – wykłady: 8 osób; ćwiczenia: 27 osób; laboratoria: 2 osoby; projekt: 7 osób i seminarium: po 2 osoby</li> <li>- na szczepku dziekana – ćwiczenia: 3 osób; projekt: 4 osoby.</li> </ul> <p>Wprowadzono zmianę w obsadzie zajęć z niektórych przedmiotów oraz liczbie godzin prowadzonych zajęć</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Weryfikacja osiągnięć przez studentów efektów kształcenia | <p>Potrzeba uaktualniania przedmiotowych efektów kształcenia (Kierunkowy koordynator KRK/PRK, WSZJK).</p> <p>-----</p> <p>Potrzeba uzyskania opinii studentów w zakresie realizacji efektów kształcenia (WSZJK, studenci).</p> <p>-----</p> <p>Potrzeba przekrojowej analizy procesów kształcenia w tym m.in. efektów kształcenia (władze wydziału, studenci)</p> | <p>Wprowadzono cykliczną analizę efektów kształcenia mającą na celu weryfikację stopnia ich osiągnięcia („Weryfikacja zgodności efektów z treścią programową”).</p> <p>Zaktualizowano matryce efektów kształcenia z uwagi na dokonanie zmian w odniesieniach do efektów kształcenia w poszczególnych przewodnikach po przedmiotach na kierunku Logistyka („aktualizacja matryc”). Przykładowe wnioski z analizy porównawczej zestawu efektów kształcenia dla kierunku logistyka inż. z efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów: W obszarze Wiedzy najczęściej odnoszono się do czterech efektów kształcenia: KW_01 – 82 razy, KW_04 – 119 razy, KW_05 – 103 razy, KW_08 – 80 razy. W obszarze Umiejętności najczęściej odnoszono się do pięciu efektów kształcenia: KU_01 – 98 razy, KU_03 – 82 razy, KU_04 – 90 razy, KU_06 – 106 razy, KU_21 – 94 razy. W obszarze Kompetencji społecznych najczęściej odnoszono się do dwóch efektów kształcenia: KK_01 – 136 razy, KK_04 – 91 razy.</p> <p>-----</p> <p>Ocena wyników ankiety dotyczącej realizacji procesu dydaktycznego („proces dydaktyczny”). Średnia ocen w semestrze letnim 2017/2018 wynikająca ze zbiorczego zestawienia wyników badania ankietowego wynosi 4,8. Kryterium, które zostało ocenione najwyższą to: „Wysoka kultura osobista prowadzącego oraz szacunek i otwartość wobec studentów stwarzały przyjazną atmosferę na zajęciach, sprzyjającą procesowi uczenia się” oraz „Zajęcia zaczynały i kończyły się punktualnie oraz odbywały się systematycznie, zgodnie z planem lub ustalonym harmonogramem” (4,86).</p> <p>-----</p> <p>Wykorzystanie mierników ilościowych i jakościowych w celu oceny stopnia osiągnięć efektów kształcenia („mierniki”). Na podstawie mierników ilościowych na kierunku logistyka można zaobserwować różnorodność stopnia osiągania efektów kształcenia, co potwierdzają wskaźniki w załączniku „mierniki”. 2015/2016 logistyka I stopień stacjonarne 61% a w roku 2017/2018 36%. Analogicznie dla studiów niestacjonarnych 2015/2016 40% a w 2017/2018 78%. Dla studiów II stopnia stacjonarnych w 2015/2016 wynosił 56% a w 2017/2018 68%, a dla studiów niestacjonarnych odpowiednio 96% i 25%.</p> |

Studenci dokonują oceny zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych po zakończeniu studiów na odpowiednim poziomie kształcenia. Ankiety dotyczące oceny całego toku studiów odbytych na Uczelni dotyczą procesu kształcenia oraz oceny stopnia dostosowania działalności edukacyjnej do potrzeb i wymagań obecnych oraz przyszłych studentów. Ankieta jest anonimowa i wypełniana jest przez studentów kończących studia na Wydziale. Następnie wyniki badania są zbiorczo opracowywane, proces oceny całego toku studiów przez interesariuszy wewnętrznych opisuje procedura PS-14 Procedura przeprowadzenia badań ankietowych dotyczących oceny całego toku studiów. Ankietę dotyczącą oceny całego toku studiów odbytych na Wydziale wypełniają studenci po zakończeniu egzaminu dyplomowego w okresie przeprowadzania egzaminów dyplomowych. Ankiety są anonimowe, a poddawanie się ankietyzacji jest dobrowolne. Po dokonaniu ankietyzacji sporządzany jest pisemny raport z przeprowadzonego badania. Wyniki badań ankietowych dotyczących oceny całego toku studiów odbytych na Wydziale zawarte są w rocznym raporcie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, który przedstawiony jest Radzie Wydziału i przesłany do Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Wydział dostosowuje ofertę dydaktyczną do potrzeb rynku pracy, zgłaszanych przez funkcjonującą przy nim Radę Doradczą Przedstawicieli Biznesu, zrzeszającą liderów biznesu głównie z województwa śląskiego. Podstawowym celem organizowanych dwa razy do roku spotkań z przedstawicielami biznesu jest opiniowanie nowych kierunków studiów oraz nowych specjalności oferowanych przez Wydział.

Studenci są zaangażowani w proces projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia. Ich przedstawiciele w Radzie Wydziału lub w komisjach wydziałowych (przede wszystkim w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia) mają możliwość zgłaszania wniosków dotyczących jakości kształcenia, opiniowania programów studiów lub głosowania w ich przedmiocie. Dodatkowo wszyscy studenci mogą w ramach ankiet dokonywać cyklicznej oceny różnych aspektów związanych z procesem kształcenia, np. nauczycieli akademickich i prowadzonych przez nich zajęć.

### 3.2.

Publiczny dostęp do informacji jest zapewniany poprzez strony internetowe Politechniki Częstochowskiej oraz stronę internetową Wydziału Zarządzania. Zgodnie z ogólnouczelnianym podziałem treści w menu znajdują się specjalne zakładki dla docelowych grup odbiorców - kandydatów, studentów oraz pracowników. Zakładki zawierają treści dedykowane dla poszczególnych interesariuszy i dotyczą m.in. toku studiów, planów zajęć, godzin konsultacji, a także bieżących wydarzeń. Udostępnione są również przewodniki po przedmiocie, programy kształcenia, wzory dokumentów oraz pozostałe informacje o poszczególnych kierunkach.

Według informacji uzyskanych w czasie wizytacji na spotkaniu z przedstawicielami Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania, działania związane z procesem kształcenia w kontekście kanałów informacyjnych, tj. udostępnianie, monitorowanie i aktualizowanie danych, reguluje procedura - *upubliczniania informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej*. Jej weryfikacja przeprowadzana jest przez Komisję ds. Jakości Kształcenia, a wszelkie informacje umieszczane na stronie m.in. wyniki badań ankietowych wymagają zgody Dziekana.

Plany zajęć dydaktycznych, programy kształcenia, procedury, uchwały dotyczące kształcenia są umieszczane na stronie internetowej Wydziału Zarządzania i Uczelni przez osobę do tego uprawnioną po uzyskaniu wcześniejszej zgody odpowiednich władz.

Strona internetowa jest na bieżąco aktualizowana w celu zwiększenia jej przejrzystości i czytelności. Ważne informacje dla interesariuszy wewnętrznych dodatkowo przekazywane są drogą mailową (zgodnie z podanymi przez poszczególne grupy dziekańskie adresy e-mail), gdzie

wskazywane są docelowe zakładki lub dodatkowe pliki. Ponadto na stronie tej znajdują się informacje dotyczące dziekanatów, aktualnych wydarzeń, informacje o szkoleniach i konferencjach, osiągnięciach i sukcesach pracowników oraz studentów. Nadzór merytoryczny nad treścią poszczególnych składowych procesu kształcenia sprawują odpowiednie komórki organizacyjne Wydziału Zarządzania, przy współudziale Komisji ds. Jakości Kształcenia i akceptacji Władz Dziekańskich.

W opinii studentów, co zgodne jest z opinią Zespołu Wizytującego, informacje dostępne na stronie internetowej są dla nich kompletne i aktualne, a w razie potrzeby bez problemu mogą znaleźć niezbędne informacje. Istotne znaczenie w zakresie komunikacji i wymiany informacji ma system informatyczny USOSweb – „Elektroniczny Dziekanat” Politechniki Częstochowskiej. Jednakże studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA zgłosili do tego systemu zastrzeżenia. Wskazali, że w systemie nie ma większości informacji związanych z procesem kształcenia (np. nie są wprowadzone plany zajęć) oraz, że nie są odświeżane aktualności lub pojawiają się z dużym opóźnieniem.

Ponadto studenci mogą uzyskać niezbędne informacje poprzez bezpośredni kontakt z pracownikami Uczelni, ale także telefonicznie lub drogą elektroniczną.

W opinii studentów wprowadzone rozwiązania (tj. strona internetowa, wewnętrzny system informatyczny, informacje w gablotach i na tablicach itd.) sprzyjają odpowiedniemu dostępowi do informacji.

Uczelnia i Wydział zapewniają dostęp do kompleksowych i aktualnych informacji, poprzez stronę internetową, system dziekanatowy. Strona internetowa zawiera wszystkie niezbędne informacje takie jak m.in.: przewodniki po przedmiocie, plany zajęć, regulamin studiów, regulamin odpłatności za studia, regulamin przyznawania stypendiów, informacje o domach studenckich, informacje o wymianach studenckich i wsparciu dla osób niepełnosprawnych.

Uwagi dotyczące publicznego dostępu do informacji gromadzi i na bieżąco modyfikuje Komisja ds. Jakości Kształcenia przy współudziale pracowników i Władz.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

W Politechnice Częstochowskiej oraz na Wydziale Zarządzania przyjęto procedury w zakresie projektowania, zatwierdzenia, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia. Wydział w procesie doskonalenia i realizacji programów kształcenia stosuje różne formy udziału interesariuszy, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia monitoruje się stopień osiągania zakładanych efektów. Monitorowanie prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym również w procesie dyplomowania. W trakcie wizytacji podano przykłady działań doskonalących podjętych na skutek opinii płynących od studentów, nauczycieli akademickich, a także pracodawców.

Można zatem uznać, iż doskonalenie programu kształcenia realizowane jest na Wydziale przy współudziale środowiska akademickiego, a także interesariuszy zewnętrznych. Każdy ma możliwość zgłoszenia swoich uwag, opinii lub rekomendacji w zakresie jakości kształcenia.

Wydział Zarządzania wykorzystuje w procesie doskonalenia opinie płynące również od absolwentów oraz ocenę ich przydatności na rynku pracy. Monitorowaniu podlega też prowadzona polityka kadrowa, stosowane są ankiety oceniające nauczycieli akademickich na wszystkich poziomach i formach studiów, zaś wyniki tych ocen są brane pod uwagę w doskonaleniu procesu jakości kształcenia.

Politechnika Częstochowska i Wydział zapewniają publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia oraz wzorów dokumentów. Studenci mogą wyrażać opinie dotyczące

dostępu do informacji oraz przydatności udostępnianych treści zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami odbiorców.

### **Dobre praktyki**

brak

### **Zalecenia**

Zaleca się zwrócenie większej uwagi na sposób badania skuteczności weryfikacji efektów kształcenia realizowanych w zakresie prac przejściowych.

## **Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia**

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2.Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4**

#### **4.1.**

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Logistyka prowadzone są przez 110 nauczycieli akademickich, którzy w zdecydowanej większości są pracownikami Instytutów i Katedr tworzących strukturę organizacyjną Wydziału Zarządzania. Dla zapewnienia osiągnięcia planowanych efektów kształcenia związanych z technicznymi aspektami zarządzania logistycznego w proces dydaktyczny zaangażowanych jest również kilku pracowników Wydziału Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów Politechniki Częstochowskiej. W przypadku studiów pierwszego stopnia na kierunku Logistyka inżynierska, gdzie zaplanowano realizację efektów kształcenia z obszaru nauk technicznych, kierunkowe zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez 4 nauczycieli dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora i specjalizujących się w inżynierii produkcji, budowie i eksploatacji maszyn oraz fizyce, co jest związane z określonymi w sylabusach efektami kształcenia w zakresie inżynierii materiałowej, inżynierii produkcji i transportu. W całym procesie dydaktycznym na pierwszym i drugim stopniu studiów uczestniczy:

- 18 nauczycieli akademickich z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego, wśród których dominują osoby z dyplomami oraz dorobkiem naukowym z nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu,
- 80 pracowników ze stopniem naukowym doktora nauk ekonomicznych lub technicznych, którzy podobnie jak w grupie profesorów, w zdecydowanej większości posiadają adekwatny dorobek z nauk o zarządzaniu ze specjalizacją w zakresie logistyki i zarządzania łańcuchami dostaw, zarządzania przedsiębiorstwem, zarządzania zasobami ludzkimi, zarządzania ryzykiem, marketingu, finansów oraz informatyki ekonomicznej, a także istotnych z perspektywy współczesnych trendów rozwoju logistyki: technologicznych, środowiskowych, etycznych i prawnych problemów zarządczych,
- 12 magistrów, których specjalizacje są spójne z treściami programowymi i wspomagają pełną realizację zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności służą podniesieniu niezbędnych w zawodzie logistyka kompetencji w zakresie znajomości języków obcych.

Liczba oraz zróżnicowana struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich zaangażowanych w proces dydaktyczny sprzyja osiągnięciu założonych efektów kształcenia na I i II stopniu studiów o profilu akademickim. W roku akademickim 2017/2018 na ocenianym kierunku w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym studiowało 726 studentów, co pozwoliło na

uzyskanie korzystnej relacji między liczbą studentów a kadrami akademicką zaangażowaną w proces kształcenia na poziomie poniżej 1:7.

Dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe kadry dydaktycznej są w pełni zgodne z realizowanym programem studiów oraz zakładanymi efektami kształcenia na poszczególnych poziomach studiów. Przy czym wiodącą rolę w procesie dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów na poziomie licencjackim, inżynierskim i magisterskim odgrywają pracownicy Instytutu Logistyki i Zarządzania Międzynarodowego, który od kilkunastu lat specjalizuje się w badaniach i kształceniu w zakresie logistyki i zarządzania międzynarodowymi łańcuchami dostaw. Pracownicy Instytutu Logistyki i Zarządzania Międzynarodowego prowadzą badania naukowe oraz wykłady dotyczące logistyki i zarządzania łańcuchami dostaw na zagranicznych uczelniach partnerskich w Republice Czeskiej, Finlandii, Rumunii, Tajlandii, Kazachstanie, RPA oraz na Węgrzech. Nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe przez udział w warsztatach dydaktycznych i specjalistycznych szkoleniach (w tym ważnych z perspektywy ocenianego kierunku studiów certyfikowanych szkoleniach w zakresie obsługi zintegrowanego systemu zarządzania SAP w centrach komputerowych w Poczdamie, Berlinie i Monachium). Na podkreślenie zasługuje fakt, iż wiele z kluczowych przedmiotów kierunkowych jest prowadzonych na podstawie autorskich podręczników i innych materiałów dydaktycznych wydawanych w języku polskim i angielskim.

Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA pozytywnie ocenili kompetencje, doświadczenie i postawę nauczycieli akademickich, którzy prowadzą zajęcia na wizytowanym kierunku.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. W trakcie trwania studiów studenci wypełniają ankiety dotyczące realizacji procesu dydaktycznego. Badanie jest anonimowe, dobrowolne i prowadzone w formie ankiet papierowych. Sposób przeprowadzania ankiet opisuje procedura PS-4 Procedura badań ankietowych realizacji procesu dydaktycznego. Za pośrednictwem tego badania ocenie poddawany jest, co najmniej jeden raz w roku, każdy nauczyciel akademicki Wydziału, który prowadzi zajęcia dydaktyczne (włącznie ze studentami III stopnia w ramach praktyk dydaktycznych). Każda anketa zawiera pytania dotyczące przygotowania prowadzącego do zajęć, pobudzania aktywności studentów i zachęcania ich do czynnego udziału w zajęciach, stopnia w jakim zajęcia inspirują do samodzielnego i twórczego myślenia, jasności i zrozumiałości materiału, postawy wobec studentów, obiektywności i sprawiedliwości oceniania, punktualności prowadzącego oraz regularności odbywania się zajęć. W ankiecie znajduje się również miejsce na dodatkowe uwagi i spostrzeżenia studentów. Po dokonaniu ankietyzacji, na podstawie wyników ankiet sporządzany jest przez Wydziałową Komisję ds. Przeprowadzania Ankiety Oceniającej Nauczycieli Akademickich pisemny raport z przeprowadzonego badania, który następnie przekazywany jest do władz Wydziału. W przypadku negatywnych wyników danego nauczyciela akademickiego władze Wydziału dokonują hospitacji prowadzonych przez niego zajęć dydaktycznych oraz przeprowadzają rozmowę mającą na celu poprawę jakości wykonywanych obowiązków dydaktycznych. Zagregowane wyniki ankiet w postaci zestawień statystycznych w celu nienaruszenia zaleceń RODO są udostępniane studentom oraz publikowane na stronie internetowej Wydziału. Ocena nauczycieli akademickich przez studentów jest także uwzględniana w okresowych ocenach nauczycieli akademickich. System ankietyzacji ma umożliwić podnoszenie poziomu jakości i skuteczności procesu kształcenia, służąc doskonaleniu kadry akademickiej, a także pozwolić na uwzględnienie opinii studentów.

Istotnym instrumentem oceny i kontroli jakości procesu dydaktycznego, w tym jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich są okresowe hospitacje zajęć. Powinny być one prowadzone co najmniej raz w roku przez doświadczonych nauczycieli akademickich. Z przeprowadzonych hospitacji sporządza się protokoły w formie arkusza obserwacji zajęć.

Ponadto studenci wizytowanego kierunku mogą przedstawiać swoje uwagi dotyczące nauczycieli akademickich władzom Wydziału lub Instytutu.

#### 4.2.

Mimo, że duża liczba i zdywersyfikowana struktura kwalifikacji zawodowych sprzyjają właściwej obsadzie zajęć dydaktycznych, to w czasie wizytacji zidentyfikowano dwa przypadki nieprawidłowej obsady kadrowej, co szczegółowo zostało zaprezentowane w załączniku 4. W trakcie hospitacji zajęć dydaktycznych wizytowany nauczyciel akademicki nie wykazał się znajomością treści programowych przedmiotu Infrastruktura transportowa, co wynikało nie tylko z braku kierunkowego wykształcenia, ale również doświadczenia zawodowego oraz dorobku naukowego w tym zakresie. Ze względu na te same przyczyny jako nieprawidłowość należy uznać powierzenie prowadzenia zajęć z przedmiotu Logistyka zaopatrzenia, nauczycielowi akademickiemu ze stopniem naukowym doktora, ale bez odpowiedniego dorobku naukowego oraz z podstawowym wykształceniem humanistycznym o specjalności filologia germańska.

Na podstawie analizy i oceny wybranych prac dyplomowych stwierdzono również nieprawidłowości dotyczące pomijania technicznych aspektów zarządzania w pracach inżynierskich, w których zawartość merytoryczna ogranicza się do opisu problematyki ekonomiczno- zarządczej, a tym samym w niczym nie różni się od treści prac licencjackich (szczegółowy wykaz w części II załącznika). W celu wyeliminowania zdiagnozowanej nieprawidłowości wskazane jest powierzanie opieki nad pracami inżynierskimi przede wszystkim nauczycielom akademickim z tytułem zawodowym inżyniera oraz przeprowadzenie szkolenia dotyczącego obowiązujących na Wydziale Zarządzania standardów przygotowywania prac inżynierskich.

#### 4.3.

Wszyscy nauczyciele akademicy biorący udział w procesie kształcenia studentów na ocenianym kierunku studiów zostali zatrudnieni w wyniku postępowań konkursowych, w których uwzględniane są ich osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Ciągłemu rozwojowi kompetencji zawodowych pracowników Wydziału Zarządzania służą również coroczne oceny dokonywane na podstawie wyników ankiet studenckich oraz hospitacji zajęć dydaktycznych. W ramach systemu podnoszenia jakości kształcenia studenci mają możliwość anonimowej oceny prowadzących zajęcia. Na podstawie systematycznie prowadzonych analiz wyników ankiet przez Wydziałową Komisję ds. oceny nauczycieli akademickich Władze Wydziału przeprowadzają hospitację wytypowanych zajęć oraz informują pracowników o konieczności doskonalenia warsztatu i metodyki nauczania. Wyniki ankiety studenckiej są brane również pod uwagę przy okresowej ocenie pracy nauczycieli akademickich.

Władze Wydziału Zarządzania tworzą sprzyjające warunki dla rozwijania potencjału naukowo- dydaktycznego pracowników przez finansowanie konferencji i staży zagranicznych, dofinansowywanie międzynarodowych publikacji naukowych oraz procedur awansowych prowadzonych w innych ośrodkach akademickich. W wyniku tych działań Wydział posiada pełne uprawnienia akademickie oraz w ostatniej ocenie parametrycznej uzyskał najwyższą kategorię naukową.

Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA pozytywnie ocenili kompetencje, doświadczenie i postawę nauczycieli akademickich, którzy prowadzą zajęcia na wizytowanym kierunku.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. W trakcie trwania studiów studenci wypełniają ankiety dotyczące realizacji procesu dydaktycznego. Badanie jest anonimowe, dobrowolne i prowadzone w formie ankiet papierowych. Sposób przeprowadzania ankiet opisuje procedura PS-4 Procedura badań ankietowych realizacji procesu dydaktycznego. Za pośrednictwem tego badania ocenie

poddawany jest, co najmniej jeden raz w roku, każdy nauczyciel akademicki Wydziału, który prowadzi zajęcia dydaktyczne (włącznie ze studentami III stopnia w ramach praktyk dydaktycznych). Każda ankieta zawiera pytania dotyczące przygotowania prowadzącego do zajęć, pobudzania aktywności studentów i zachęcania ich do czynnego udziału w zajęciach, stopnia w jakim zajęcia inspirują do samodzielnego i twórczego myślenia, jasności i zrozumiałości materiału, postawy wobec studentów, obiektywności i sprawiedliwości oceniania, punktualności prowadzącego oraz regularności odbywania się zajęć. W ankiecie znajduje się również miejsce na dodatkowe uwagi i spostrzeżenia studentów. Po dokonaniu ankietyzacji, na podstawie wyników ankiet sporządzany jest przez Wydziałową Komisję ds. Przeprowadzania Ankiety Oceniającej Nauczycieli Akademickich pisemny raport z przeprowadzonego badania, który następnie przekazywany jest do władz Wydziału. W przypadku negatywnych wyników danego nauczyciela akademickiego władze Wydziału dokonują hospitacji prowadzonych przez niego zajęć dydaktycznych oraz przeprowadzają rozmowę mającą na celu poprawę jakości wykonywanych obowiązków dydaktycznych. Zagregowane wyniki ankiet w postaci zestawień statystycznych w celu nienaruszenia zaleceń RODO są udostępniane studentom oraz publikowane na stronie internetowej Wydziału. Ocena nauczycieli akademickich przez studentów jest także uwzględniana w okresowych ocenach nauczycieli akademickich. System ankietyzacji ma umożliwić podnoszenie poziomu jakości i skuteczności procesu kształcenia, służyć doskonaleniu kadry akademickiej, a także pozwolić na uwzględnienie opinii studentów.

Istotnym instrumentem oceny i kontroli jakości procesu dydaktycznego, w tym jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich są okresowe hospitacje zajęć. Powinny być one prowadzone co najmniej raz w roku przez doświadczonych nauczycieli akademickich. Z przeprowadzonych hospitacji sporządza się protokoły w formie arkusza obserwacji zajęć.

Ponadto studenci wizytowanego kierunku mogą przedstawiać swoje uwagi dotyczące nauczycieli akademickich władzom Wydziału lub Instytutu.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

W procesie kształcenia studentów na kierunku logistyka uczestniczy stosunkowo liczny zespół pracowników naukowo- dydaktycznych posiadających bogaty i zdywersyfikowany dorobek zawodowy, co sprzyja osiąganiu zakładanych efektów kształcenia. Władze Wydziału wspierają rozwój dydaktyczny i naukowy własnej kadry, a w przypadku kształcenia inżynierskiego korzystają ze wsparcia pracowników innych Wydziałów Politechniki Częstochowskiej.

Do słabych stron polityki kadrowej, które zostały zdiagnozowane przez członków Zespołu oceniającego w wyniku hospitacji wybranych zajęć dydaktycznych, rozmów ze studentami oraz analizy prac etapowych i przejściowych należą:

- po pierwsze, przypadki nieprawidłowej obsady zajęć dydaktycznych, które powierzane są pracownikom bez dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego, odpowiadającym treściom programowym przedmiotów kierunkowych (zob. załącznik 4),
- po drugie, nieodpowiedni dobór nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za realizacją efektów kształcenia, co skutkuje m.in. pomijaniem aspektów techniczno-projektowych w pracach inżynierskich lub weryfikacją wiedzy nieodpowiadającej treściom programowym danego przedmiotu w pracach etapowych (zob. załącznik 3 – prace etapowe z przedmiotów Infrastruktura logistyczna i E-logistyka) i na egzaminie końcowym, czego drastycznym przykładem są pytania dotyczące czynników klimatyczno- pogodowych,
- po trzecie, sporadyczne angażowanie do procesu dydaktycznego przedstawicieli praktyki gospodarczej, których szerszy udział pozwoliłby nie tylko na uatrakcyjnienie procesu kształcenia w zakresie przedmiotów specjalistycznych, ale także lepsze przygotowanie studentów do sprostania oczekiwaniom przyszłych pracodawców.

## Dobre praktyki

brak

## Zalecenia

Na podstawie zdiagnozowanych słabości dotyczących polityki kadrowej zaleca się:

- wyeliminowanie przypadków niewłaściwej obsady zajęć dydaktycznych,
- odpowiedni dobór kadry i intensyfikację jej nadzoru w procesie weryfikowania efektów kształcenia na studiach I stopnia o profilu inżynierskim,
- zwiększenie udziału praktyków gospodarczych z doświadczeniem zawodowym w zakresie przedmiotów specjalistycznych.

## Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

### Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Zarządzania prowadzi współpracę z prężnie działającymi w regionie, w kraju i za granicą przedsiębiorstwami. Uchwałą nr 51/2012 Rady Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej z dnia 14 listopada 2012 roku powołano Radę Doradczą Przedstawicieli Biznesu. Rada obok przedsiębiorców zrzesza także przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, organizacji regionalnych, urzędu pracy oraz banków. Aktualnie Radę tworzą 42 firmy i instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego. Podstawowym celem funkcjonowania Rady przy Wydziale Zarządzania jest współpraca w obszarze procesu dydaktycznego, zwłaszcza wypracowania oferty nowych kierunków i specjalności nauczania, które będą w jak największym stopniu odpowiadały potrzebom rynku pracy. W ten sposób powołano nowe specjalności, np. *Zarządzanie informacją logistyczną*.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala także na zapewnienie odpowiedniego poziomu jakości kształcenia studentów z perspektywy wymagań rynku. Przykładem jest wprowadzanie do programu nauczania nowych przedmiotów na kierunku *logistyka*, takich jak: *Informatyzacja procesów transportowych i magazynowych* oraz *Centra logistyczne*.

Efektem współpracy z Radą Doradczą Przedstawicieli Biznesu jest również organizacja wyjazdowych dydaktycznych wizyt studyjnych w przedsiębiorstwach oraz powstanie Banku Praktyk z ofertami staży i praktyk dla studentów Wydziału Zarządzania. Szeroki wykaz i opis firm przedstawiono w czasie wizytacji Zespołu Oceniającego.

Wydział Zarządzania realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich o nazwie „Be Creative – rozwój kadr dla sektora usług dla biznesu”. Założeniem projektu jest podniesienie kompetencji studentów odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa. W ramach realizacji projektu:

- realizowane są wizyty studyjne w przedsiębiorstwach, m.in. w Grupa LEW S.A., ZF European Shared Services Center, S24 Management, Firma Konsultingowo-Doradcza A. Całus,
- prowadzone są przez przedstawicieli biznesu warsztaty w formie projektowej, polegające m.in. na rozwijaniu kompetencji językowych czy związanych z analitycznym myśleniem,
- studenci biorą udział w certyfikowanych szkoleniach, np. Techniki sprzedaży, Systemy prezentacji informacji w biznesie.

Studenci Wydziału Zarządzania dzięki udziałowi w projekcie mogą zwiększyć swoje kompetencje do pracy w sektorze usług. Pracownicy Wydziału Zarządzania będąc w stałym kontakcie z przedstawicielami biznesu mogą elastycznie reagować na potrzeby rynku pracy i przekazywać studentom treści, które będą przydatne w przyszłej w pracy.

Wydział Zarządzania szeroko wykorzystuje współpracę z przedsiębiorstwami oraz instytucjami otoczenia społecznego do organizowania spotkań z biznesmenami i menadżerami. Organizowane od 2013 roku „Wykłady Ludzi Biznesu” spotkały się dużym zainteresowaniem, co pozwoliło na połączenie nauki z praktyką biznesową i wzbogaciło proces dydaktyczny na kierunku Zarządzanie. Spotkania z przedsiębiorcami i menadżerami pokazują studentom, jak teoria koresponduje z praktyką. Praktycy biznesu i liderzy przedsiębiorczości dzielą się ze studentami swoimi doświadczeniami i refleksjami związanymi z różnymi aspektami zarządzania i przedsiębiorczości. Każdy z wykładów poświęcony jest innemu zagadnieniu, umiejscowionemu w nurcie praktyki biznesowej, zarządzania lub przedsiębiorczości. Po każdym wykładzie przewidziany jest czas na dyskusję z prelegentem. Od 2013 roku zorganizowano 29 seminariów z praktykami.

Wydział Zarządzania organizuje we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym liczne warsztaty i szkolenia skierowane do studentów, których celem jest wzbogacenie treści programowych i rozwój zainteresowań uczestników. Studenci mogą również uporządkować i zweryfikować swoją wiedzę. W roku 2017 i 2018 zorganizowano 10 warsztatów tego typu. Warsztaty te są kompatybilne z programem nauczania i służą podnoszeniu poziomu wiedzy studentów oraz pogłębianiu i rozpowszechnianiu wzorców dobrych praktyk biznesowych. Inicjatywy te prezentują problematykę współczesnego biznesu, co jest istotne dla wykładowców akademickich prowadzących zajęcia z danej tematyki i wpływają na podniesienie jakości prowadzonych zajęć.

Boss Festiwal to kolejne cykliczne działanie realizowane przez Wydział Zarządzania we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jest to ogólnopolskie wydarzenie o charakterze biznesowo-edukacyjnym, które realizowane jest w 11 największych miastach w Polsce. Festiwal powstał z myślą o młodych, ambitnych ludziach chcących się rozwijać zawodowo. Podczas wydarzenia odbywają się konferencje, panele dyskusyjne, spotkania inspirujące, szkolenia oraz warsztaty. W 2018 roku miała miejsce XV edycja Boss Festiwal, która składała się z czterech głównych bloków tematycznych – osiągany sukces, kreowanie wizerunku firmy, innowacyjność w biznesie, a także tworzenie własnej ścieżki kariery. Boss Festiwal jest bardzo istotną inicjatywą inspirującą i motywującą studentów poprzez wystąpienia praktyków do aktywności, rozwoju i wykorzystywania wiedzy w prowadzeniu własnego biznesu. Studenci mogą zobaczyć jak teorie zarządzania należy skutecznie przekładać na praktykę biznesową.

Wydział Zarządzania współpracuje również z organami samorządu terytorialnego. Efektem współpracy z Urzędem Miasta Częstochowy są liczne inicjatywy. Przykładem jest obecność pracowników Wydziału w strukturach Regionalnego Forum Terytorialnego Województwa Śląskiego. Jego celem jest stymulowanie strategicznej dyskusji dotyczącej kierunków i efektów polityki regionalnej w województwie, a także ich ocena z uwzględnieniem problemów społeczno-gospodarczych regionu. Dyskusja wokół uwarunkowań rozwoju rynku pracy i wnioski z niej płynące znajdują odzwierciedlenie w kształtowaniu oferty dydaktycznej Wydziału.

Wydział Zarządzania w partnerstwie z otoczeniem społeczno-gospodarczym organizuje konferencje adresowane do środowiska akademickiego. Podczas konferencji przewidziane są wystąpienia przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz dyskusje w postaci okrągłego stołu lub paneli. Ta forma spotkania z praktykami uzyskała uznanie wśród firm i pozwoliła na swobodną wymianę myśli i doświadczeń oraz dało możliwość zadawania pytań przez studentów. Ci ostatni poznają realia rynku oraz weryfikują i porządkują swoją wiedzę. Przykładami takich inicjatyw są: VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Wyzwania i perspektywy przedsiębiorczej Organizacji” (8.06.2018), „Zarządzanie zrównoważoną gospodarką energetyczną. Możliwości, wyzwania, bariery rozwoju” (dwie edycje: 24.11.2016 i 24.05.2017), cykl konferencji we współpracy z TBS Sp. z o.o. Zakład Gospodarki

Mieszkaniowej, Wydziałem Inżynierii Mechanicznej i Informatyki PCz, Wydziałem Budownictwa PCz: „Inteligentny zasób mieszkaniowy – wyzwania związane z obszarem obsługi mieszkańców przez zarządzających zasobem komunalnym” (13-15.12.2017, 14-16.03.2018, 25-27.04.2018 oraz 28-30.05.2018).

Dzięki różnym formom współpracy Wydziału z biznesem możliwy jest postęp w pracy naukowej pracowników, rozwój umiejętności i doświadczenie, które przekładają się na wysoki poziom jakości prowadzonych zajęć. Dzięki znajomości preferencji rynku doskonalony jest proces kształcenia, modyfikowane treści programowe a studenci otrzymują wiedzę wymaganą w praktyce gospodarczej.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

W uczelni istnieją sformalizowane formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, na Wydziale Zarządzania od 2012 roku w formie Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu skupiającej ponad 50 najważniejszych firm i instytucji gospodarczych. Formy współpracy z otoczeniem są bardzo szerokie i obejmują zagadnienia współpracy naukowej i dydaktycznej.

Wydział Zarządzania szeroko i wielopoziomowo współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, tak krajowym jak i międzynarodowym. Efektem tej współpracy jest ciągłe doskonalenie procesu kształcenia na kierunku *Logistyka*, oparte na najnowszych trendach gospodarczych, uwzględniające opinie pracodawców oraz wymagania współczesnego rynku pracy.

### **Dobre praktyki**

Rady Doradcza Przedstawicieli Biznesu Wydziału Zarządzania patronuje i wspiera merytorycznie studenckiej aktywności poprzez współorganizację warsztatów zawodowych.

### **Zalecenia**

brak

## **Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6**

Głównym działaniem zmierzającym do umiędzynarodowienia kierunku studiów *Logistyka* jest pozyskiwanie studentów zagranicznych, w tym polskojęzycznych, na pełny tok studiów. Poza tym dąży się do rozwoju oferty dydaktycznej w języku angielskim oraz wprowadza działania prowadzące do uproszczenia procedur administracyjnych do przyjęcia studentów z zagranicy. Dla kierunku *logistyka* opracowano ścieżkę anglojęzyczną na II stopniu studiów, co pozwala studentom na zdobycie nie tylko wiedzy w obszarze logistyki, ale również kompetencji językowych. Aktualnie na Wydziale Zarządzania studiuje 9 osób na kierunku *logistyka* ścieżka anglojęzyczna na II semestrze (rekrutacja odbyła się po raz pierwszy w lutym 2018 roku). Obowiązujące na tym semestrze przedmioty przedstawiono w tabeli 1.

**Tabela 1. Wykaz przedmiotów na kierunku *logistyka* ścieżka anglojęzyczna**

| L.p. | Nazwa przedmiotu | Prowadząca Jednostka | Liczba godzin wykładu | Liczba godzin ćwiczeń |
|------|------------------|----------------------|-----------------------|-----------------------|
|      |                  |                      |                       |                       |

|    |                                           |                                                   |    |    |
|----|-------------------------------------------|---------------------------------------------------|----|----|
| 1. | Marketing of logistics services           |                                                   | 15 | 30 |
| 2. | Project management                        | Instytut Logistyki i Zarządzania Międzynarodowego | 15 | 30 |
| 3. | Strategic management                      |                                                   | 15 | 30 |
| 4. | Insurance in logistics                    | Instytut Logistyki i Zarządzania Międzynarodowego | 15 | 30 |
| 5. | Design of Logistics systems and processes |                                                   | 15 | 30 |
| 6. | Global SCM                                | Instytut Logistyki i Zarządzania Międzynarodowego | 15 | 30 |

Ponadto na II semestrze studiów II stopnia prowadzone są dla grupy 20 studentów ze studiów stacjonarnych (co stanowi 48% wszystkich studentów, którzy mogliby wziąć udział w wykładzie) i 22 studentów ze studiów niestacjonarnych (co stanowi 100% wszystkich studentów, którzy mogliby wziąć udział w wykładzie) z kierunku logistyka wykłady w języku angielskim “Global Supply Chain Management”, prowadzone przez dr. hab. inż. Sebastiana Kota, prof. PCz z Instytutu Logistyki i Zarządzania Międzynarodowego. Ze względu na to, że wykłady mają charakter otwarty, mogą brać w nich udział studenci zagraniczni studiujący na innych kierunkach lub w ramach programu Erasmus+.

Nieodzownym elementem wspierającym proces umiędzynarodowienia działalności edukacyjno-naukowej jest międzynarodowa mobilność kadry akademickiej oraz studentów.

Należy zauważyć, że kierunek logistyka (włącznie ze ścieżką anglojęzyczną) jest najbardziej popularnym kierunkiem studiów wybieranym przez studentów z zagranicy, a drugim w przypadku studiów w języku angielskim.

**Tabela 2. Liczba studentów z zagranicy podejmujących studia na Wydziale Zarządzania wg kierunków studiów**

| Kierunek studiów                           | Liczba studentów (w tym studiujący w j. angielskim) |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| <i>logistyka / ścieżka anglojęzyczna</i>   | <b>50 (3)</b>                                       |
| <i>finanse i rachunkowość</i>              | <b>6</b>                                            |
| <i>angielski język biznesu</i>             | 10                                                  |
| <i>bezpieczeństwo i higiena pracy</i>      | 1                                                   |
| <i>Filologia</i>                           | 7                                                   |
| <i>zarządzanie / ścieżka anglojęzyczna</i> | 24 (9)                                              |
| <i>turystyka i rekreacja</i>               | 6                                                   |
| <i>zarządzanie i inżynieria produkcji</i>  | 8 (5)                                               |
| <i>zdrowie publiczne</i>                   | 3                                                   |

Ważnym, równie dynamicznie rozwijającym się aspektem w działalności edukacyjnej jest wymiana studentów w ramach programu Erasmus+. Aktywowane ostatnio nowe kierunki wymiany studentów przełożyły się na gwałtowny wzrost liczby przyjeżdżających studentów,

przede wszystkim z uczelni zlokalizowanych w Turcji. Ze względu na to, że w Dziale Współpracy z Zagranicą prowadzone są statystyki dotyczące mobilności studentów w ramach programu Erasmus+ jedynie z uwzględnieniem międzynarodowego wykazu dziedzin, nie ma możliwości wyodrębnienia mobilności dla kierunku logistyka, a jedynie dla dziedziny zarządzanie (Business and Management).

**Tabela 3. Mobilność studentów Wydziału Zarządzania z kierunku zarządzanie (w tym logistyka) w ramach programu Erasmus+: wyjazdy na studia/praktyki w roku akademickim 2016/2017**

| Kraj uczelni partnerskiej | Studenci wyjeżdżający na |          |
|---------------------------|--------------------------|----------|
|                           | studia                   | praktyki |
| Chorwacja                 | -                        | -        |
| Hiszpania                 | -                        | -        |
| Portugalia                | -                        | -        |
| Rumunia                   | 5                        | -        |
| Słowacja                  | -                        | -        |
| Niemcy                    | -                        | 1        |
| Czechy                    | 1                        | -        |
| Turcja                    | -                        | -        |
| Włochy                    | -                        | -        |
| Francja                   | -                        | -        |
| <b>Razem</b>              | <b>6</b>                 | <b>1</b> |

**Tabela 4. Mobilność studentów Wydziału Zarządzania z kierunku zarządzanie (w tym logistyka) w ramach programu Erasmus+: wyjazdy i przyjazdy na studia w roku akademickim 2017/2018**

| Kraj uczelni partnerskiej | Wyjazdy  | Przyjazdy |
|---------------------------|----------|-----------|
| Chorwacja                 | -        | 1         |
| Hiszpania                 | -        | 6         |
| Portugalia                | -        | 2         |
| Rumunia                   | -        | 3         |
| Słowacja                  | -        | 1         |
| Niemcy                    | -        | -         |
| Czechy                    | -        | -         |
| Turcja                    | -        | 63        |
| Włochy                    | -        | 1         |
| Francja                   | -        | 1         |
| <b>Razem</b>              | <b>0</b> | <b>78</b> |

**Tabela 5. Mobilność studentów Wydziału Zarządzania z kierunku zarządzanie (w tym logistyka) w ramach programu Erasmus+: wyjazdy na praktyki w roku akademickim 2017/2018**

| <b>Kraj uczelni partnerskiej</b> | <b>Studenci wyjeżdżający na praktyki na kierunek zarządzanie (w tym logistyka)</b> |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Chorwacja                        | -                                                                                  |
| Hiszpania                        | -                                                                                  |
| Portugalia                       | -                                                                                  |
| Rumunia                          | -                                                                                  |
| Słowacja                         | -                                                                                  |
| Niemcy                           | 1                                                                                  |
| Czechy                           | -                                                                                  |
| Turcja                           | -                                                                                  |
| Włochy                           | -                                                                                  |
| Francja                          | -                                                                                  |
| <b>Razem</b>                     | <b>1</b>                                                                           |

Ważnym elementem procesu rozwoju pracowników jest prowadzenie zajęć w językach obcych w na uczelniach zagranicznych. Jest to podstawą do wymiany naukowej, odbywania stażów zagranicznych oraz ubiegania się o stanowiska w renomowanych zagranicznych stowarzyszeniach, redakcjach czasopism i komitetach naukowych. Wyjazdy te służą przede wszystkim rozwojowi indywidualnemu nauczycieli akademickich, ich kompetencji językowych oraz doskonaleniu warsztatu metodycznego. Prowadzone na uczelniach partnerskich zajęcia mogą stanowić również działalność promocyjną kierunku logistyka prowadząc pośrednio do mobilizacji studentów uczelni partnerskich do przyjazdu.

**Tabela 6. Mobilność pracowników Wydziału Zarządzania w ramach programu Erasmus+: wyjazdy nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć związanych z kierunkiem zarządzanie (w tym logistyka) w uczelniach partnerskich**

| <b>Kraj uczelni partnerskiej</b> | <b>2016/2017</b> |                                          | <b>2017/2018</b> |                                          |
|----------------------------------|------------------|------------------------------------------|------------------|------------------------------------------|
|                                  | <b>ogółem</b>    | <b>związanych z kierunkiem logistyka</b> | <b>ogółem</b>    | <b>związanych z kierunkiem logistyka</b> |
| Chorwacja                        | 2                | -                                        | 2                | -                                        |
| Rumunia                          | 5                | 3                                        | 4                | 2                                        |
| Słowacja                         | 9                | 1                                        | 8                | 5                                        |
| Niemcy                           | -                | -                                        | 2                | -                                        |
| Czechy                           | 10               | 3                                        | 2                | -                                        |
| Węgry                            | -                | -                                        | 4                | 1                                        |
| Hiszpania                        | 2                | -                                        | -                | -                                        |
| Litwa                            | -                | -                                        | 2                | -                                        |
| <b>Razem</b>                     | <b>28</b>        | <b>7</b>                                 | <b>24</b>        | <b>8</b>                                 |

Pracownicy biorący udział w programie Erasmus+ zobowiązani są do złożenia raportu końcowego, mającego charakter ankiety. W ten sposób analizuje się wpływ programu na kompetencje dydaktyczne i organizacyjne pracowników.

Ważnym aspektem internacjonalizacji są staże zagraniczne pracowników dydaktyczno-naukowych. Głównym celem tych staży jest rozwój naukowy, ale praktyka dydaktyczna pokazuje, że oprócz rozwiązywania konkretnych problemów badawczych i realizacji zadań w rozwoju naukowym, staże przyczyniają się w znaczącym stopniu do rozwoju kompetencji językowych i interpersonalnych, rozwoju warsztatu dydaktycznego oraz poszerzają horyzonty w zakresie pracy naukowo-dydaktycznej. Nabyte umiejętności oraz wiedza służą także rozwojowi procesu dydaktycznego na kierunku logistyka.

**Tabela 8. Liczba pracowników Wydziału Zarządzania przebywających na stażach naukowych związanych z kierunkiem *logistyka* w latach 2016-2018**

| <b>Kraj uczelni partnerskiej</b> | <b>2016</b> | <b>2017</b> | <b>2018</b> |
|----------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Rumunia                          | 1           | -           | -           |
| Słowacja                         | -           | -           | -           |
| Czechy                           | 2           | -           | 4           |
| Ukraina                          | -           | -           | 1           |
| <b>Razem</b>                     | <b>3</b>    | <b>0</b>    | <b>5</b>    |

W ramach staży zagranicznych pracownicy związani z kierunkiem logistyka zdobywali doświadczenie naukowe i dydaktyczne. Celem staży były przede wszystkim, wspólne z pracownikami zagranicznych jednostek naukowo-badawczych, badania naukowe w obszarze szeroko pojętej logistyki, efektem których powinna być publikacja w czasopiśmie zagranicznym z listy A MNiSW lub indeksowanym w bazie Web of Science. Pracownicy wyjeżdżający na staże zobowiązani zostali również do przeprowadzenia przynajmniej 2 godzin lekcyjnych zajęć dydaktycznych z obszaru logistyki, w celu podniesienia swoich kompetencji dydaktycznych. Staże naukowe odbyto w następujących jednostkach:

1. Tarnopolski Narodowy Uniwersytet im. Włodzimierza Hnatiuka,
2. Vysoka Skola Banska – Technicka Univerzita Ostrava w Ostrawie (Republika Czeska),
3. „ARTIFEX” University of Bucharest.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wizytowanego kierunku jako główne przyczyny niskiej skali wymiany studenckiej wskazali konieczność dofinansowania wyjazdów zagranicznych z własnych środków, obawy językowe oraz chęć podejmowania pracy zawodowej w trakcie studiów.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Wydział podejmuje szereg działań na rzecz poprawy warunków sprzyjających większej niż dotychczas internacjonalizacji procesu kształcenia na ocenianym Kierunku Logistyka.

Oferty kształcenia w językach obcych (angielskim) na kierunku są zapewnione, ale ich zróżnicowanie jest bardzo małe (1-2 przedmioty). Aktywność studentów jest wysoka (100% na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wszystkich studentów, którzy mogli brać udział). Ze spotkań ze studentami wynika, że mała oferta wykładów w językach obcych nie ma dla nich większego wpływu i nie widzą w tym problemu. Jednak z oceny prac dyplomowych można

stwierdzić, że dla wielu z nich posługiwanie się językiem obcym (angielskim) jest problematyczne.

Przewiduje się wzbogacenie oferty dydaktycznej o możliwość uzyskania przez studentów certyfikatów uznanych w branży logistycznej. Po rozeznaniu oferty różnych firm i instytucji oferujących szkolenia z zakresu logistyki zdecydowano, że czynione będą starania o uczestnictwo w Europejskim Systemie Certyfikacji Logistyków. Pozytywne przeprowadzenie certyfikacji Wydziału Zarządzania jako Jednostki Certyfikującej i uzyskanie certyfikatu European Logistician będzie potwierdzeniem kompetencji zawodowych pracowników naukowo-dydaktycznych w obszarze logistyki. Dla studentów – absolwentów posiadanie certyfikatu Europejskiego System Certyfikacji Logistyków odgrywa coraz większą rolę jako poświadczenie kompetencji zawodowych w logistyce. Działania w tym zakresie podjęte zostały już wcześniej w zakresie zrealizowania części teoretycznej w obszarze certyfikacji na poziomie junior - EJLog – European Junior Logistician, którego warunkiem przyznania jest uzyskanie, w przeciągu trzech lat od pierwszego zdanego egzaminu, wyniku pozytywnego z czterech egzaminów w różnych obszarach kompetencji zawodowych, udokumentowanie odpowiedniej praktyki zawodowej oraz pozytywnej opinii Oceniającego w Końcowym Postępowaniu Kwalifikacyjnym KPK.

Mobilność międzynarodowa studentów jest regularna, potencjał możliwych wyjazdów jest ciągle rozwijany, ale z możliwości wyjazdu skorzystało niespełna 5-6% (!!!) uprawnionych studentów Kierunku. W r.a. 2017/2018 w ramach programu Erasmus+ z Kierunku nie wyjechało ani jednego studenta. Studenci podali, że mają dostęp do informacji o możliwych wyjazdach na studia i praktyki za granicę, ale większej motywacji do wyjazdów nie posiadają.

Zapowiedziana jest współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi w zakresie wyjazdów ze studentami, w celu zaprezentowania nowoczesnych rozwiązań z zakresu logistyki w krajach takich jak: Czechy, Słowacja, Niemcy. Uczestnicy takich wyjazdów uzupełniają i poszerzają wiedzę akademicką i praktyczną dzięki czemu zdobywają kompleksowe wykształcenie, obecnie tak bardzo doceniane przez pracodawców. Wyjazdy są bezpośrednio związane z konkretnymi stanowiskami pracy i przygotowują do wyzwań stawianych przez współczesny, bardzo wymagający rynek pracy. Podczas nich studenci poznają najciekawsze miejsca pracy i uczą się od najlepszych, biorąc udział w realizacji nowych zadań, które zwiększają ich kompetencje i perspektywy zawodowe.

Przewiduje się rozszerzanie wymiany studentów w ramach programu Erasmus + z uczelniami wyższymi z krajów Azji Środkowej. W 2018 roku podpisano umowy o współpracy z Almaty University w Ałmaty (Kazachstan) i z Kyrgyz Economic University w Biszkek (Kirgizja). Planuje się dalsze działania na rzecz rozwoju współpracy z innymi uczelniami z tego regionu tj. z Uzbekistanem i Azerbejdżanem. Rozszerzanie działalności w tej sferze jest słuszne, ale w chwili obecnej skala wymiany międzynarodowej studentów jest mała, zwłaszcza niewielu jest studentów wyjeżdżających na studia i praktyki zagraniczne. Należy bardziej koordynować rozwój współpracy międzynarodowej Wydziału ze zwiększeniem bodźców zachęcających studentów na wyjazdy zagraniczne, w przeciwnym wypadku, będzie potrzeba bardziej wnikliwej oceny korzyści wynikających z rozwoju takiej współpracy międzynarodowej.

W opinii studentów wizytowanego kierunku Uczelnia stara się zapewnić warunki do umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Studenci mają świadomość wszystkich możliwości związanych z mobilnością, aczkolwiek z różnych powodów nie korzystają z tej oferty. Zainteresowanie wyjazdami zagranicznymi wśród studentów kierunku Logistyka jest niskie. Uczelnia oferuje kursy nauczania języków obcych.

Porównując kierunki *Logistyka* oraz *Finanse i Rachunkowość* należy stwierdzić, że aktywność międzynarodowa pracowników jest nieco wyższa na kierunku Logistyka, mają oni również bardziej obszerną listę wykładów w językach obcych. Aktywność międzynarodowa studentów nieco lepiej wygląda na kierunku Finanse i Rachunkowość.

## **Dobre praktyki**

brak

## **Zalecenia**

1. Na studiach I stopnia wprowadzenie obowiązku zaliczenia przedmiotu w języku obcym, odpowiednie dopracowanie nauczania języków obcych na drugim roku studiów I stopnia;
2. Bardziej odpowiedzialne udokumentowanie i wymaganie używania źródeł w języku obcym przy opracowaniu prac dyplomowych;
3. Zwiększenie umiędzynarodowienia i mobilności studentów z Polski;
4. Zwiększenia współpracy z lokalnymi pracodawcami z firm zagranicznych.

## **Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia**

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7**

7.1.

Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku logistyka odbywają się przede wszystkim w siedzibie Wydziału Zarządzania, który dysponuje 39 salami dydaktycznymi, w tym aż 13 pracowniami komputerowymi. Oprogramowanie zainstalowane w pracowniach komputerowych, takie jak: moduły logistyczne systemu komputerowego klasy ERP SAP oraz oprogramowanie Transped wspomagające techniki transportu i spedycji ładunków sprzyjają osiągniętych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Do modelowania symulacyjnego w logistyce i zarządzaniu gospodarką magazynową wykorzystywane są również programy FLEXSIM Simulation oraz demonstracyjna wersja EasyWMS Mecalux.

Mimo zadawalającej liczby, powierzchni i wyposażenia laboratoriów komputerowych w dniach wizytacji zdiagnozowano przypadki nieprawidłowości dotyczące planowania zajęć dydaktycznych. Dotyczy to w szczególności zajęć projektowych z przedmiotu Środki transportu i magazynowania, które powinny być prowadzone w laboratorium komputerowym, a zostały zaplanowane w zwykłej sali ćwiczeniowej (szczegółowe uzasadnienie w załączniku 5). Według studentów nie był to pierwszy przypadek błędnego planowania zajęć dydaktycznych. Jako niewłaściwe należy również uznać planowanie zajęć w laboratorium komputerowym z 16 stanowiskami dla 34 osobowej grupy studentów, co miało miejsce w przypadku zajęć z przedmiotu Logistyczne układy sieciowe (zob. załącznik 5).

Studenci i pracownicy Wydziału mają bezpłatny i nieograniczony dostęp do bezprzewodowego Internetu poprzez system eduroam. Natomiast do kształcenia na odległość wykorzystywana jest platforma Moodle. W budynku Wydziału zainstalowany jest także sprzęt umożliwiający przeprowadzanie telekonferencji. Na uznanie zasługuje udostępnienie pracownikom i studentom dobrze wyposażonej pracowni doskonalenia wystąpień publicznych. Większość sal dydaktycznych wyposażonych jest w projektory multimedialne. Budynek i sale dydaktyczne są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo i osób niedosłyszących. Na parterze budynku zlokalizowany jest punkt gastronomiczny.

Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA co do zasady wyrazili pozytywną opinię o infrastrukturze naukowo-dydaktycznej Uczelni, a także stwierdzili, że umożliwia ona realizację zajęć i prowadzenie badań naukowych oraz sprzyja skutecznemu osiągnięciu przez nich efektów kształcenia założonych w programie studiów.

Równocześnie wskazali jednak na konieczność doposażenia sal dydaktycznych, wymiany sprzętu oraz zwiększenia ilości komputerów. Ponadto zwrócili uwagę na zróżnicowanie akademików i potrzebę większych parkingów.

#### 7.2.

Studenci i pracownicy ocenianego kierunku mają możliwość korzystania bogatego zbioru Biblioteki Wydziału Zarządzania oraz Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej. W zasobach biblioteki znajdują się podstawowe i zalecane pozycje literatury przedmiotu z zakresu logistyki i zarządzania łańcuchami dostaw. Poza dostępem do tradycyjnych książek i czasopism studenci mają dostęp wirtualnej czytelnicy [ibuk.pl](http://ibuk.pl) i [ACADEMICA](http://ACADEMICA) oraz do elektronicznych baz danych, takich jak: ELSEVIER, EBSCO, EMERALD, SPRINGER czy Notoria.

W czytelni Wydziału Zarządzania studenci mają wolny dostęp do najważniejszych krajowych czasopism naukowych z zakresu logistyki. Czytelnia dysponuje 23 miejscami, 6 stanowiskami komputerowymi oraz 3 czytnikami dla niedowidzących, co w pełni odpowiada potrzebom studentów Wydziału Zarządzania.

Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie oceniają pracę bibliotek, dostęp do całego księgozbioru bibliotecznego oraz jakość dostępnych materiałów.

#### 7.3.

Zasoby biblioteczne są ciągle monitorowane i regularnie uzupełniane zgodnie z zaleceniami nauczycieli akademickich. W miarę możliwości finansowych Uczelni prowadzone są prace modernizacyjne, wymiana sprzętu komputerowego i audiowizualnego oraz zakupy oprogramowania. Efekty tych działań są pozytywnie oceniane przez absolwentów w specjalnej ankiecie dotyczącej oceny studiów na Politechnice Częstochowskiej, która dotyczy także poziomu infrastruktury dydaktycznej i socjalno-bytowej.

Studenci wizytowanego kierunku poinformowali też, że mogą swoje uwagi w zakresie infrastruktury kierować do władz Uczelni, Wydziału lub Instytutu. Uczelnia na wniosek pracowników i studentów doskonali bazę dydaktyczną i naukową z zakresu możliwym do zrealizowania.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Nowoczesny budynek, powierzchnia i odpowiednie wyposażenie sal dydaktycznych oraz dostęp do bogatych zasobów bibliotecznych w pełni odpowiadają oczekiwaniom studentów wizytowanego kierunku studiów. Władze Wydziału Zarządzania podejmują skuteczne działania w celu ciągłej modernizacji oraz rozwoju dostępnej infrastruktury dydaktycznej oraz socjalno-bytowej. Budynek i jego wyposażenie przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo i osób niedosłyszących. Słabą stroną są natomiast powtarzające się nieprawidłowości przy planowaniu miejsc odbywania zajęć w laboratoriach komputerowych.

### **Dobre praktyki**

Pracownicy i studenci mają możliwość doskonalenia swoich umiejętności interpersonalnych w nowoczesnie wyposażonej pracowni doskonalenia wystąpień publicznych.

### **Zalecenia**

Ze względu na zidentyfikowane nieprawidłowości w planowaniu miejsc odbywania zajęć dydaktycznych zaleca się zwiększenie nadzoru nad procesem planowania zajęć w laboratoriach komputerowych w celu dostosowania wyposażenia, oprogramowania i liczby stanowisk do specyfiki przedmiotu oraz liczebności grup studenckich.

## **Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia**

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8**

8.1

Na Wydziale wdrożony został system opieki, wspierania i motywowania studentów w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA poinformowali, iż w ich opinii system ten działa poprawnie, a relacje pomiędzy nauczycielami akademickimi i studentami oparte są na zasadach partnerstwa.

Studenci wizytowanego kierunku mogą liczyć na wsparcie dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich, którzy są dostępni także poza zajęciami. Mają oni możliwość zdalnego kontaktu z nimi za pośrednictwem poczty elektronicznej lub skorzystania z konsultacji podczas wyznaczonych dyżurów. Konsultacje odbywają się w terminach dostosowanych do potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych, a informacje o nich są publiczne i ogólnodostępne. Podczas konsultacji studenci mają możliwość wglądu do swoich prac etapowych. Mogą wówczas dowiedzieć się, jakie błędy zostały przez nich popełnione oraz jakie braki w obszarze efektów kształcenia powinni uzupełnić. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili opinię, że nauczyciele akademicy w razie potrzeby chętnie służą pomocą. Ponadto poinformowali, że prowadzący zajęcia w ramach wsparcia dydaktycznego udostępniają im za pośrednictwem poczty elektronicznej lub w formie papierowej podczas zajęć materiały pomocnicze niezbędne w procesie kształcenia, a jakość i przydatność tych materiałów sprzyja osiągnięciu przez nich efektów kształcenia.

Studenci wizytowanego kierunku w razie potrzeby mogą liczyć na wsparcie władz Wydziału. W tym celu mają możliwość bezpośredniego kontaktu zarówno z Dziekanem jak i z prodziekanami ds. nauczania i ds. studiów niestacjonarnych w ramach wyznaczonych dyżurów. Dodatkowo studenci mogą kontaktować się z pełnomocnikiem Dziekana ds. zapewnienia jakości kształcenia w ramach pełnionych przez niego dyżurów. Szczególną troską otoczeni są studenci pierwszego roku, nad którymi sprawuje opiekę i na bieżąco rozwiązuje problemy powoływany corocznie przez Radę Wydziału pracownik naukowo-dydaktyczny cieszący się zaufaniem środowiska studenckiego.

Studenci wizytowanego kierunku mają wiedzę, że zasady dotyczące toku studiów określa Regulamin studiów Politechniki Częstochowskiej oraz uważają, że system zgłaszania i rozpatrywania skarg i wniosków działa sprawnie. Student zgłasza skargi i wnioski na odpowiednim formularzu, składając go w dziekanacie lub sekretariacie Wydziału. Rozstrzygnięcie skarg i wniosków studentów związanych z procesem dydaktycznym, np. podania o wpis warunkowy na kolejny semestr, wnioski o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego czy prośby o zmianę grupy ćwiczeniowej, należy do kompetencji Dziekana. Skargi i wnioski rozpatrywane są w ciągu 7 dni. Sprawy studenckie rozstrzygane są również podczas bezpośrednich spotkań ze studentem na dyżurach dziekańskich (dwa razy w tygodniu).

Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie ocenili zatrudnioną kadrę administracyjną, która w ich opinii jest ważnym ogniwem pośredniczącym w kontaktach między studentami a nauczycielami akademickimi, a także pomiędzy studentami a jednostkami Uczelni. Studenci podkreślali, iż pracownicy są przygotowani merytorycznie do zajmowania swoich stanowisk i w sposób właściwy udzielają pomocy w codziennych sprawach i problemach, a godziny pracy poszczególnych jednostek administracyjnych są dostosowane do potrzeb studentów. Studenci

wyrazili pozytywną opinię na temat funkcjonowania dziekanatów, w których mogą uzyskać kompleksowe informacje na temat swojego toku studiów. Dziekanat studiów stacjonarnych jest czynny dla studentów 4 razy w tygodniu, a studiów niestacjonarnych dodatkowo w soboty (w weekendy zjazdów). Godziny otwarcia dziekanatu są dostosowane do formy studiów i harmonogramów zajęć oraz opublikowane na stronie internetowej Wydziału. Dziekanat udziela wszystkich niezbędnych informacji dotyczących studiów również elektronicznie i telefonicznie. Funkcjonowanie dziekanatów poddawane jest ocenie, którą reguluje procedura PS-20 Procedura badania ankietowego oceniającego pracę dziekanatów wszystkich kierunków funkcjonujących na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Badanie ankietowe przeprowadzane jest przez Komisję ds. Jakości Kształcenia. Ankiety wypełniają losowo wybrani studenci nie wcześniej niż po zakończonym pierwszym semestrze danego roku akademickiego, przynajmniej raz w roku akademickim. Ankiety są anonimowe, a poddawanie się ankietyzacji jest dobrowolne. Po dokonaniu badania sporządzany jest pisemny raport zawierający wyniki oraz wnioski wraz z zaleceniami poprawiającymi funkcjonalność badanego podmiotu. Wyniki badań ankietowych zamieszczone są w sprawozdaniu Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a następnie przedstawiane są Radzie Wydziału. Ankieta dotycząca oceny pracy dziekanatów wszystkich kierunków funkcjonujących na Wydziale Zarządzania ma na celu ocenić stopień zaspokojenia potrzeb i wymagań studentów oraz podnieść jakość obsługi spraw administracyjnych towarzyszących procesowi nauczania.

Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA zgłosili zastrzeżenia do systemu USOSweb – „Elektronicznego Dziekanatu” Politechniki Częstochowskiej. Wskazali, że w systemie nie ma większości informacji związanych z procesem kształcenia (np. nie są wprowadzone plany zajęć) oraz że nie są odświeżane aktualności lub pojawiają się z dużym opóźnieniem, a także że wiele spraw związanych z tokiem studiów (np. wybór przedmiotów), które mogliby zrealizować elektronicznie, muszą załatwiać osobiście w dziekanacie. Ponadto, mając na uwadze dobre wzorce z innych uczelni, krytycznie odnieśli się do tego, że na ich Uczelni wciąż funkcjonują indeksy w formie papierowej, co ich zdaniem generuje czasami wiele problemów. W ich opinii elektroniczne indeksy byłyby praktyczne i pozwoliłyby na zaoszczędzenie czasu.

Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie ocenili działający na Uczelni system pomocy materialnej. Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych mogą ubiegać się o przyznanie pomocy materialnej w formie stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów czy zapomogi. Mogą także wnioskować o przyznanie miejsca w domu studenckim. Szczegółowe zasady przyznawania pomocy materialnej określone są w Regulaminie przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom pierwszego i drugiego stopnia Politechniki Częstochowskiej. Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA poinformowali, że kryteria przyznania każdego z wyżej wymienionych świadczeń pomocy materialnej są im znane i zrozumiałe. Podkreślili efektywną pracę administracji Uczelni w zakresie pomocy materialnej oraz pozytywnie ocenili powszechność dostępu do regulaminów stypendialnych i informacji o pomocy materialnej.

Studenci wizytowanego kierunku mogą w określonych przypadkach realizować studia w trybie indywidualnym. Indywidualizacja procesu kształcenia zakłada studiowanie według indywidualnego programu, w tym planu studiów (IPS) lub studiowanie według indywidualnej organizacji studiów (IOS). IPS przeznaczony jest dla studentów osiągających dobre wyniki w nauce. O zakwalifikowanie na studia odbywane według indywidualnego programu studiów może ubiegać się student, który zaliczył pierwszy rok studiów i którego średnia ocena z ostatniego roku wynosi co najmniej 4,3. Student, który uzyskał zgodę na studiowanie według IPS, ma wyznaczonego opiekuna naukowego. Studia odbywane według Indywidualnego Programu Studiów, w tym planu studiów, polegają na rozszerzeniu zakresu wiedzy w ramach wybranej specjalności oraz na udziale studenta w pracach naukowo-badawczych i rozwojowych Uczelni.

Natomiast indywidualna organizacja studiów skierowana jest do studentów z niepełnosprawnościami, samodzielnie wychowujących dzieci, będących członkami kadry narodowej oraz studiujących więcej niż jeden kierunek. Dziekan, wydając decyzje o zgodzie na IOS, uwzględnia także różne sytuacje życiowe studentów oraz ich indywidualne potrzeby i możliwości. IOS ma zatem na celu przede wszystkim umożliwienie studentom łączenie kształcenia na różnych kierunkach lub pracy zawodowej ze studiami czy ułatwienie studiowania osobom z niepełnosprawnościami. Szczegółowe warunki i zasady indywidualizacji procesu kształcenia określają odpowiednie przepisy Regulaminu studiów Politechniki Częstochowskiej. Studenci wizytowanego kierunku podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA poinformowali, że posiadają wiedzę na temat możliwości realizowania studiów w trybie indywidualnym oraz przyznali, że jest to ważny element wsparcia studentów w procesie uczenia się i osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Studenci wizytowanego kierunku poza regularnymi zajęciami mają możliwość poszerzania wiedzy i umiejętności oraz realizowania pasji i zainteresowań w licznych kołach naukowych działających na Wydziale. Przynależność do nich jest uzależniona wyłącznie od potrzeb i oczekiwań studenta. Obecnie studenci na kierunku Logistyka mogą dołączyć do 22 kół naukowych, z czego takie koła naukowe jak Logistyk czy Incoterms są ściśle związane z analizowanym kierunkiem. Studenci w ramach kół podejmują pod opieką pracowników naukowo-dydaktycznych rozmaite formy aktywności badawczej, naukowej i organizacyjnej. Uczestniczą w badaniach naukowych, publikują artykuły (np. w Zeszytach Naukowych Politechniki Częstochowskiej), organizują konferencje i sympozja naukowe, szkolenia i warsztaty rozwojowe, kursy specjalistyczne oraz zajęcia integracyjne, a także realizują szereg projektów mających na celu nawiązanie współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym. Dodatkowo na spotkaniach kół przeprowadzane są wykłady i dyskusje, wykraczające swą tematyką poza program studiów. Podejmując te wszystkie działania, członkowie kół nie tylko poszerzają wiedzę z zakresu logistyki i dziedzin z nią powiązanych, ale także promują Uczelnię i kierunek. Przedstawiciele kół naukowych podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA podkreślili, że Wydział zapewnia im odpowiednie wsparcie merytoryczne, organizacyjne i finansowe. Szczególnie pozytywnie ocenili pracę opiekunów, którzy – obok dbałości o poziom merytoryczny – sprawują nadzór instytucjonalny i na bieżąco wspierają aktywność studencką.

Studenci wizytowanego kierunku mają również możliwość rozwijania swoich zainteresowań pozanaukowych w takich organizacjach działających na Uczelni jak: Akademicki Związek Sportowy, Erasmus Student Network, Niezależne Zrzeszenie Studentów, Studenckie Forum Business Centre Club czy Zrzeszenie Studentów Polskich.

Studenci wizytowanego kierunku pozytywnie ocenili działania Uczelni w zakresie stymulowania ich rozwoju zawodowego oraz wspierania ich w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym i procesie wchodzenia na rynek pracy. W ramach Uczelni działa Biuro Karier i Marketingu, które świadczy usługi w zakresie pośrednictwa pracy, pomaga studentom i absolwentom w aktywnym poszukiwaniu zatrudnienia oraz w przygotowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, organizuje szkolenia, zajęcia warsztatowe, seminaria i spotkania informacyjno-rekrutacyjne, prezentuje ofertę dydaktyczną na targach edukacyjnych oraz zajmuje się promocją Uczelni. Sztandarowym projektem Biura są Akademickie Targi Pracy. Przedsięwzięcie ma kilkuletnią tradycję i od lat gromadzi tłumy studentów i absolwentów, poszukujących zatrudnienia. Dodatkowo Biuro wydaje czasopismo środowiska akademickiego „Politechnika Częstochowska”, biuletyn informacyjny „Wieści z Uczelni” oraz „Ofertę usług dla biznesu”. Istotnym elementem wsparcia studentów i absolwentów w relacjach z pracodawcami jest Giełda Promocji Absolwentów Politechniki Częstochowskiej, organizowana co roku przez Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Częstochowskiej. Jest to okazja do zaprezentowania osiągnięć zawodowych absolwentów Uczelni, a jednocześnie stwarza możliwość spotkania wystawców, czyli potencjalnych pracodawców i studentów, czyli

potencjalnych pracowników. Ponadto Wydział wspiera studentów w poszukiwaniu miejsca praktyk poprzez organizację Banku Praktyk, który funkcjonuje na stronie internetowej Wydziału.

Studenci wizytowanego kierunku mogą w ramach programu Erasmus+ realizować część swojego toku studiów za granicą. Mogą zdecydować się na semestralny lub dwusemestralny wyjazd na studia do uczelni zagranicznej lub na odbycie praktyki w zagranicznej instytucji nieakademickiej. W przypadku podjęcia decyzji o udziale w wymianie studenckiej otrzymują oni wsparcie ze strony Uczelni.

Uczelnia wdrożyła kompleksowy system adaptacji i wsparcia osób niepełnosprawnych oraz stara się, żeby studenci niepełnosprawni mieli równe szanse w dostępie do edukacji. Sprawami związanymi z osobami niepełnosprawnymi na Uczelni zajmuje się Biuro Osób Niepełnosprawnych, kierowane przez Koordynatora ds. osób niepełnosprawnych. Biuro zajmuje się rozpoznawaniem potrzeb i problemów osób niepełnosprawnych oraz udzielaniem szeroko rozumianego wsparcia w ich rozwiązywaniu. Podejmowane są działania mające na celu stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa studentów niepełnosprawnych w procesie kształcenia i we wszystkich innych obszarach życia akademickiego. Dużą rolę w społeczności akademickiej odgrywa Międzywydziałowe Koło Integracji i Wsparcia „FENIKS” Studentów Niepełnosprawnych Politechniki Częstochowskiej, które zrzesza studentów niepełnosprawnych. Jest ono nie tylko głosem i reprezentacją samych osób zainteresowanych, ale także pomysłodawcą różnych inicjatyw i imprez. Organizuje dla studentów niepełnosprawnych szereg dodatkowych aktywności, takich jak wyjazdy szkoleniowe i integracyjne, wyjście do instytucji kultury, konferencje, spotkania integracyjne czy też olimpiadę sportową. Uczelnia zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie w sferze dydaktycznej, materialnej oraz socjalno-bytowej. Studenci niepełnosprawni mogą liczyć na indywidualną organizację studiów, zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach, zgodę prowadzącego zajęcia na nagrywanie zajęć, pomoc w zdobywaniu materiałów dydaktycznych niezbędnych do studiowania, zmianę grupy językowej na lepiej dostosowaną do ich możliwości, dostosowanie zajęć wychowania fizycznego z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności, indywidualne warunki korzystania z biblioteki, zezwolenie na wjazd i parkowanie na terenie Uczelni, a także miejsce w domu studenckim lepiej dostosowane do ich potrzeb wynikających ze stopnia niepełnosprawności. Zgodnie z Regulaminem przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom pierwszego i drugiego stopnia Politechniki Częstochowskiej studenci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności mogą otrzymać stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami. W razie potrzeby studenci niepełnosprawni mogą również liczyć na wsparcie Władz Wydziału. Uczelnia stara się podchodzić indywidualnie do każdego przypadku studenta niepełnosprawnego i wspólnie szukać możliwości wsparcia oraz likwidacji barier. Warto odnotować, że na kierunku Logistyka studiuje na studiach stacjonarnych 15 osób niepełnosprawnych, natomiast na studiach niestacjonarnych 1 osoba niepełnosprawna.

Za reprezentowanie studentów Wydziału Zarządzania, w tym studentów wizytowanego kierunku, odpowiedzialna jest Wydziałowa Rada Samorządu Studentów. Jej członkowie uczestniczą w pracach organów kolegialnych Wydziału i realizują projekty o charakterze edukacyjnym, kulturalnym i integracyjnym. Samorząd studencki współpracuje z jednostkami Uczelni oraz podejmuje się rozwiązywania problemów studenckich, jeśli takie występują. Przedstawiciele samorządu poinformowali Zespół Oceniający PKA, że mają możliwość swobodnego działania i współdecydują o sprawach studenckich. Podkreślili także, że mają zapewnione odpowiednie wsparcie ze strony Wydziału, tzn. mogą korzystać z infrastruktury Uczelni, mają zapewnione biuro oraz środki finansowe na działalność.

Studenci wizytowanego kierunku podkreślali, że wybrali Politechnikę Częstochowską z polecenia lub z racji na miejsce zamieszkania oraz że ponownie podjęliby studia w tym samym miejscu przede wszystkim ze względu na przyjazną atmosferę i uczciwe traktowanie przez nauczycieli akademickich.

## 8.2.

Kluczowym aspektem w zakresie monitorowania, rozwoju i doskonalenia systemu opieki, wspierania i motywowania studentów jest możliwość wyrażenia przez studentów w ramach anonimowych ankiet opinii na temat nauczycieli akademickich i prowadzonych przez nich zajęć oraz na temat funkcjonowania dziekanatów.

Ponadto studenci mogą przekazywać swoje uwagi na temat procesu kształcenia, relacji z nauczycielami akademickimi oraz obsługi administracyjnej opiekunowi roku oraz władzom Wydziału lub Instytutu.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Wydział wdrożył mechanizmy opieki, wspierania i motywowania studentów w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia. Wsparcie udzielane studentom w procesie kształcenia przez nauczycieli akademickich, w powiązaniu z rozwijaniem ich samodzielności i stymulowaniem do pełnienia aktywnej roli w tym procesie, należy ocenić pozytywnie. Na uwagę zasługuje możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, dobrze funkcjonujący system pomocy materialnej, sprawny system zgłaszania i rozpatrywania wniosków i zażaleń, wysokiej jakości obsługa administracyjna. Ponadto Wydział stara się wspierać samorządność studencką i studencki ruch naukowy. Działania Wydziału z reguły uwzględniają zróżnicowane potrzeby różnych grup studentów. Ważnym aspektem oceny wizytowanego kierunku jest opinia aktualnych studentów, którzy są generalnie zadowoleni z kształcenia i funkcjonowania na Uczelni oraz ponownie zdecydowaliby się na podjęcie studiów w tym miejscu. Duże znaczenie w tym aspekcie ma otwartość władz Wydziału i Instytutu na uwzględnienie studenckiej perspektywy oraz przyjazna atmosfera panująca na Wydziale. Ponadto dzięki uzyskiwaniu przez studentów efektów kształcenia sylwetka absolwenta umożliwia odnalezienie się na rynku pracy. Warto także podkreślić, że skuteczność systemu opieki, wspierania i motywowania studentów jest systematycznie badana oraz w miarę możliwości finansowych i organizacyjnych Wydziału udoskonalana.

### **Dobre praktyki**

Efektem współpracy Wydziału z Radą Doradczą Przedstawicieli Biznesu jest organizacja wizyt studyjnych i wycieczek dydaktycznych oraz powstanie Banku Praktyk z ofertami praktyk i staży dla studentów Wydziału. Wydział poprzez Bank Praktyk wspiera studentów w znalezieniu odpowiedniego miejsca praktyki zawodowej.

Wydział realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich o nazwie „Be Creative – rozwój kadr dla sektora usług dla biznesu”. Założeniem projektu jest podniesienie kompetencji i umiejętności studentów odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa.

### **Zalecenia**

1. Zaleca się usprawnienie działania i systematyczną aktualizację systemu USOSweb w celu efektywnej komunikacji w obrębie Uczelni i sprawnej obsługi administracyjnej studentów.
2. Zaleca się wprowadzenie indeksów elektronicznych.

## 5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Kierunek *logistyka* jest oceniany przez PKA po raz drugi. Ostatnia ocena tego kierunku odbyła się w roku 2012.

| Zalecenia                                                                                                                 | Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Intensyfikacja współpracy z otoczeniem gospodarczym                                                                       | Od roku 2012 działa Rada Doradcza Przedstawicieli Biznesu (RDPB), która zrzesza liderów biznesu, wybitnych praktyków – przedsiębiorców i menedżerów głównie z województwa śląskiego. Członkowie RDPB aktywnie uczestniczą w tworzeniu procesu dydaktycznego, zwłaszcza przy wypracowywaniu oferty nowych kierunków i specjalności nauczania, które będą odpowiadały potrzebom rynku pracy i będą satysfakcjonujące dla studentów oraz pracodawców. Spotkania RDPB są okazją do wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy teoretykami i praktykami zarządzania oraz kreowania nowych projektów naukowych i eksperckich. Współpraca odbywa się także w zakresie organizacji praktyk zawodowych, staży oraz wizyt dydaktycznych w zakładach pracy dla studentów kierunku <i>logistyka</i> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Wprowadzenie do planu studiów wykładów do wyboru                                                                          | Aktualnie program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Wprowadzenie do programu przedmiotu technicznego związanego z inżynierią wytwarzania lub inżynierią procesu produkcyjnego | W programie studiów I stopnia wprowadzono przedmiot do wyboru - <i>inżynieria procesów wytwórczych</i> . W roku 2014 uruchomiono w ramach kierunku <i>logistyka</i> studia inżynierskie, których program obejmuje przedmioty, zapewniające uzyskanie kompetencji inżynierskich.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Wprowadzenie ocen półrocznych na dyplomie                                                                                 | W obowiązującym aktualnie na Politechnice Częstochowskiej Regulaminie Studiów (§ 35 ust. 5) wprowadzono na dyplomie od 1 października 2012 r. oceny półroczne.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Włączenie studentów do prac Komisji ds. Jakości Kształcenia                                                               | Od roku 2012 w Komisji ds. Jakości Kształcenia od 2012 r. znajduje się przedstawiciel studentów należący do samorządu studenckiego Wydziału Zarządzania, a także przedstawiciel studentów studiów III stopnia. Udział studentów w pracach Komisji ds. Jakości Kształcenia pozwala im na bieżącą ocenę działań podejmowanych na Wydziale. Studenci studiów doktoranckich biorą aktywny udział w sporządzaniu harmonogramu praktyk dydaktycznych. Corocznie w semestrze letnim, pozwala to bieżącą ocenę prowadzonych przez nich zajęć oraz możliwość zgłaszania przez nich uwag lub problemów. W roku akademickim 2016/2017 zainicjowano stworzenie bazy adresów mailowych wszystkich grup studenckich. Stwarza to możliwość udziału wszystkich studentów w pracach mających na celu poprawę jakości kształcenia dzięki bieżącemu przekazywaniu informacji. Studenci mogą zatem bezpośrednio reagować na proponowane zmiany. Ponadto Komisja wraz z przedstawicielami studentów opracowała ankietę badającą dostępność informacji znajdującej się na stronie internetowej Wydziału. Wyniki posłużą do dostosowania sposobu przekazu informacji do wymagań zgłaszanych przez studentów. |
| Zbyt liczne grupy seminaryjne oraz zbyt duża liczba dyplomantów przypadająca na jednego opiekuna                          | Liczebność grup seminaryjnych uległa zmniejszeniu, a liczba prac dyplomowych prowadzonych przez opiekuna nie przekracza 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Propozycja zmiany sposobu wyznaczania oceny końcowej np. przyjęcie wagi: 60% średniej studiów, 20% średniej z pracy dyplomowej i 20% średniej z egzaminu dyplomowego. | Wagi poszczególnych ocen wpływające na ocenę końcową wynikają z Regulaminu Studiów i wynoszą odpowiednio 50%, 25%, 25%.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Zbyt mała liczba laboratoriów specjalistycznych                                                                                                                       | <p>Studenci kierunku <i>logistyka</i> odbywają zajęcia laboratoryjne z następujących przedmiotów: <i>inżynieria materiałowa, grafika inżynierska, techniki informacyjno-komunikacyjne w logistyce</i>. Zajęcia w ramach przedmiotu <i>inżynieria materiałowa</i> realizowane są również w Laboratorium Badania Własności Mechanicznych i Użytkowych Wyrobów. Zajęcia organizowane w laboratorium obejmują przeprowadzenie badań wytrzymałościowych dla próbek stalowych i miedzianych z wykorzystaniem maszyny wytrzymałościowej QC-TECH 506 B1, oraz badania twardości materiałów na <i>urządzeniu INNOVATEST IN-700M</i>. Planowane są również zajęcia z wykorzystaniem mikroskopów optycznych w zakresie przeprowadzenia obserwacji i analizy struktur stali na przygotowanych próbkach (ferrytu, perlitu, bainitu, austenitu, martenzytu).</p> <p>Zajęcia z <i>grafiki inżynierskiej</i> prowadzone są m.in. z użyciem oprogramowania AutoCAD w laboratorium komputerowym.</p> <p>Studenci ocenianego kierunku mają również zajęcia laboratoryjne z: <i>technik transportu ładunków</i> prowadzone przy użyciu oprogramowania Transped, systemów komputerowych prowadzone przy użyciu oprogramowania FLEXSIM Simulation, SoftwareStudio WMS – wersja demonstracyjna, EasyWMS Mecalux – wersja demonstracyjna oraz z przedmiotu informatyczne wspomaganie procesów biznesowych, gdzie wykorzystywany jest pakiet Macrologic Xpertis.</p> <p>W procesie dydaktycznym jest również wykorzystywane laboratorium opakowań.</p> |
| Zbyt skromna oferta Akademickiego Biura Karier dla studentów kierunku <i>logistyka</i>                                                                                | <p>Rolą Akademickiego Biura Karier jest pomoc wszystkim studentom i absolwentom PCz w aktywnym poruszaniu się po rynku pracy, w rozwoju postaw przedsiębiorczych, pomoc w pisaniu dokumentów aplikacyjnych, skonfrontowanie ich z potrzebami potencjalnych pracodawców. ABK stara się pozyskać oferty pracy dla absolwentów poprzez organizację Targów Pracy.</p> <p>Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów kierunku <i>logistyka</i> uruchomiono poprzez stronę internetową Wydziału Zarządzania „Bank Praktyk” mający na celu prezentację przedsiębiorstw oferujących studentom tego kierunku możliwość odbycia praktyk zawodowych na ich terenie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Intensyfikacja działań w kierunku upowszechniania zagranicznej mobilności studentów                                                                                   | <p>W roku akademickim 2017/2018 - 11 studentów wyjechało na studia w ramach programu Erasmus+, natomiast 89 studentów w ramach tego programu studiowała na Wydziale. Liczba studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ jest w miarę stabilna. Uzasadnia to fakt maksymalnego wykorzystania środków finansowych jakimi dysponuje Uczelnia. Od roku 2016 uruchomione zostało koło naukowe Erasmus+Manager, którego głównym celem programowym jest promocja wiedzy na temat międzynarodowych programów stypendialnych (m.in. Erasmus+, Ceepus, Visegrad, Fulbright) oraz integracja studentów Wydziału Zarządzania i studentów zagranicznych, którzy studiują bądź też studiowali na Wydziale Zarządzania w ramach programu Erasmus+ oraz innych studenckich programów stypendialnych.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

